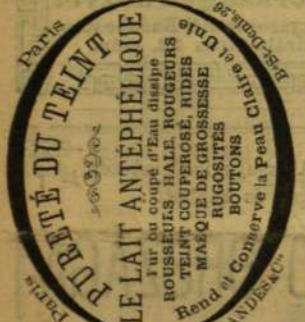

Non plus ultra
Kuba-kávé
 épen most érkezett, nagyon zamatos, erős, finom ízű, nagyszemű
1 kilo 1 forint 80 kr.
 továbbá következő fajtái nagyon tisztá, finom és jeles kávé:
 Gyöngy Ceylon kék ... 1.98
 Gyöngy Costarica zöld ... 1.68
 Gyöngy Manilla, világos ... 1.84
 Arab Mokka ... 1.54
 Afrikai Mokka ... 1.54
 Menado (Aranyjáva) ... 1.60
 Java malang, zöld ... 1.78
 Domingo, világos ... 1.40
 Santos, tiszta ízű ... 1.30
 Rio, nagyon erős ... 1.30
 Fehle, jó ízű ... 1.38
 Jamaica, erős és jó ... 1.14
 Kínustráit, szolgálnak ... 90
 küldi, mely postán, utánvét melletti 4/4 kó. tartalommal, minden fél várn- és pósta bérmentesen küldetik úgy, hogy az átvételnek semmi költségét sem kell viselni.
MAITI R. TRIESTEN.

Főnyeremények
50,000 forint
20,000 forint
10,000 forint
8000 forint
6000 forint
5000 forint
 stb. összesen
10,000
 nyeremény
 készpénzben fizetendő.
A sorsjegy ára
 csak
1 forint.

Kincsem-sorsjáték Budapestén

huzás október hó 22-én.

1-ső főnyeremény értéke 50,000 forint

2. főnyeremény értéke 20,000 frt 4. főnyeremény értéke 8000 frt
 3. főnyeremény értéke 10,000 frt 5. főnyeremény értéke 6000 frt
 továbbá 2 nyeremény a 4000 frt, 3 nyeremény a 3000 frt, 5 nyeremény a 2000 frt stb.
 összesen

10,000 nyeremény=186,000 forint

Minden nyeremény készpénzben kifizetetik 20% levonással mint a különben is szokásos állami nyeremény adó equivalentje.

Minden sorsjegyvétel után a sorsolás után a hivatalos sorsolási jegyzék bérmentesen és díjtalanul megküldetik.

Sorsjegyek 1 frtjával (11 sorsjegy 10 frt) kaphatók

a magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában Budapestén (nemzeti Casinó).

Tekintettel a Kincsem sorsjáték rendkívül előnyös játéktervére, a sorsjegyvétel érdekükben arra figyelmeztetnek, hogy a Kincsem-sorsjegyeket a más oldalról szétküldött 1- és árusorsjegyekkel össze ne tévesztessék.

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadásában Budapestén megjelent:

UJ TELJES MAGYAR-NÉMET NÉMET-MAGYAR SZÓTÁR

Dr. BALLAGI MÓR.

ÖTÖDIK KIADÁS. KÉT RÉSZ.

Első, német-magyar rész füzve 7 frt, félbörkötésben 8 frt.
 Második, magyar-német rész füzve 5 frt, félbörkötésben 6 frt.

TÁJÉKOZTATÓ.

Ballagi magyar és német szótára évtizedek óta közközlön forogván, a közönség könnyen megítélheti, mit várhat e szótárnak első négy kiadása után nem kevesebb mint tíz év múlva eszközölt új kiadásától.
 Hogy a szerző gyűjtőszorgalma e téren folytatott hosszas működése alatt nem csökkent, mindennél világosabban bizonyítja az a tény, hogy a német-magyar rész ezen ötödik új kiadása az előbbivel összehasonlítva 25,000 szikkel szaporodott és — a mire különösen felhívjuk a figyelmet — a helynevek a legújabb beosztás szerint az illető megyéknek megjelölésével a legteljesebben fel vannak véve.
 A nyelvanyag e tetemes gazdagodásával karöltve járt a feldolgozásra fordított gond, mely az egyes kifejezések különböző jelentéseinek egymásból folyó értelmezéseiben, az értelmi árnyalatok pontosabb jelölésében és e két nyelv sajátos szólamainak kiemelésében mutatkozik.
 Míg a német sajtóságokat többnyire túrlétszett magyar kifejezések tolmácsolják, viszont a magyar szólamokat lehetőleg ugyanannyit mondó németes kitételek fejezik ki.
 Két nyelv szókinésének ily czéltől történő össze- etése minden körülmények közt nem csekély munka, de óriási nehézségekkel jár, midőn — mint jelen esetben — egy tudományos fejlődése első stadiumában levő nyelv aránylag szegény szókészletét egy, az emberi ismeretek összes ágaira régóta használt, teljesen kifejlett, megállapodott szólamu nyelvvel kell összemérnünk, és az e oldalon jelentkező bőség amannak elmaradottságát minden lépten-nyomon érezteti.
 Ily viszonyok között természetesen a kevésbé fejlett nyelv, hogy az előhaladottabbat utolérhesse, sok kétes értékű szóanyagot kénytelen felhasználni és semmi sem volna igazságtalanabb, mint ha e kényszerhelyzet szülte-kísérletek nem mindig találó voltát a szótárirónak rónák fel bűnül.
 A nyelvtudomány kérdésebe teheti, hogy oly új képzésű szók használata, minők miata, szilárd, terv stb. jogos-e vagy nem, de a szótáriró minden bizonynyal rosszul felelne meg feladatának, ha azt, amit az élet felkarolt, ami előszóban és irodalomban közkeletivé vált, még ha nyelvészetiileg egészen igazolható nem volna is, művéből kirekesztené.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapestén megjelent és minden könyvárusnál kapható:

JÓKAI MÓR MUNKÁI.

- Népszerű kiadás. Egy-egy füzet 40 kr.
1. A varchoniták.
 2. Fortunatus Imre. — Shirin.
 3. Kalóz-király.
 4. Sonkoly Gergely. — A drága kövek. — Marce Zára.
 - 5-9. Törökvilág Magyarországon. 5 füz.
 10. A büntárs. — Nepean sziget.
 - 11-12. A kétszarvu ember. — Az egyiptusi rózsza, 2 füzet.
 13. Koronát szerelémért. — A Hargita. — A kalmár és családja.
 14. Petki Farkas leányai. — Háromszéki leányok. — A két százsz.
 15. Regék.
 16. Carinus. — A nagy-enyedi két füzta.
 17. A serföz. — A nyomorék naplója. — Fekete világ.
 - 18-20. Erdély aranykora. 3 füzet.
 - 21-23. Csataképek 1848-1849-ből. 3 füz.
 24. Bujdosó naplója. — Kurban bég. Megölt ország.
 - 25-26. A fehér rózsza. — Humorisztikus papirszetelek. 2 füzet.
 27. Magyarhon szépségei.
 - 28-29. Szomorú napok. 2 füzet.
 - 30-31. A jancsárok végnapjai. 2 füz.
 - 32-37. Kárpáthy Zoltán. 6 füzet.
 - 38-43. Egy magyar nábob. 6 füzet.
 - 44-47. Új földesur. 4 füzet.
 - 48-53. Szegény gazdagok. 6 füzet.
 - 54-55. A magyar előidőből. 2 füzet.
 - 56-59. Hétköznapiok. 4 füzet.
 - 60-63. A régi jó táblabírák. 4 füzet.
 - 64-65. Délvirágok. 2 füzet.
 - 66-67. Milyenek a nők? 2 füzet.
 - 68-71. Véreskönyv. 4 füzet.
 - 72-73. A magyar nép élceze szép hegedűszóban. 2 füzet.
 - 74-76. Árnyképek. 3 füzet.
 - 77-82. A köszív ember fia. 6 füzet.
 83. Milyenek a férfiak?
 - 84-89. Politikai divatok. 6 füzet.
 - 90-98. Mire megvénülünk. 4 füzet.
 91. Océánia. Egy elslyedt világrész története.
 - 95-97. Az elátkozott család. 3 füzet.
 - 98-99. Felfordult világ. 2 füzet.
 100. Elbeszélések.
 - 101-112. Dekameron. Száz novella. 11 f.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapestén megjelent s minden könyvárusnál kapható:

Népszerű szőlészeti és borászati kézikönyv.

Vegytani és köztapasztalatok nyomán írta Dr. Perlaky Mihály. Számos fametszvényvel. Ára füzve 1 frt 50 kr.

35-ik szám 1883. BUDAPEST, SZEPTEMBER 2. XXX. évfolyam.

Külföldi előfizetőknek a postai megjelölés nélkül a Vasárnapi Ujság című lapra a következő címre kell küldeni: Budapest, Vasárnapi Ujság, 35. számú házban.

PETZVAL OTTÓ.

ALIG mult hat esztendeje, hogy a magyar tudomány egyik fölkennte, testi és lelki ereje teljében ülte meg tanárságának negyven esztendő évfordulóját, ezen a téren szokatlanul hosszú működés ünnepét, s ma ez a férfi, Petzval Ottó, kinek érdemeiről már akkor megemlékeztünk (lapunk 1877. ápril 15-ki számában), nincs többé.

Petzval Ottó egyike volt azoknak a ritka tanároknak, kik csupa hálálatos tanítványokat hagynak magok után. 45 esztendeje nevelt föl; alig van az országban matematikával foglalkozó tudós és tanár, kivéven a legifjabbakat, a ki nem általa vezetett volna be a felső mennyiségtan elemeibe, s tanítványai közül alig van egy, ki ne örömmel és hálával tekintene vissza azokra az évekre, melyeket vezetése mellett, tanításával foglalkozva töltött el. Sok, talán nagyobb tudománnyal bíró, az ujkor haladásával inkább lépést tartó, s magát a tudományt inkább előre vivő tanár, a tanítás eredményére össze sem hasonlítható vele. Modora, melylyel tárgyát kezelni tudta, a matematikáért való lelkesedés, mely előadásán visszatükröződött, sajátos élvezetőséget adott az ő kezeiben ezen különben igen száraz tudománynak, tanításának pedig meglepő sikert biztosított.

Most ötvenöt esztendeje, hogy Petzval Ottó először Budapestre jött, s azóta ugyszólván ott ült a matematikai tudományok fókuszában. Körülötte zajlott le az egész mozgalom, melyet irodalmunk e tekintetben felmutathat. Bátyja, Petzval József, már akkor hírneves ember volt ezen a téren, s ennek köszönhető, hogy nem-sokára elvitték innen Bécsbe az egyetemre, melynek maig irigyelt büszkeségét képezi. Ottó akkor 18 éves volt már (született 1809. január 6-án Bélán, Szepesmegyében) s a tudományokban kissé hátra maradt. Bátyja nagy fáradságot vett magának, hogy öcsésében kellő kedvet tudjon felidézni a matematika tanulása iránt, s rávegye, hogy ezen tudomány művelésére szánja el magát. De a mily gyors haladást tett a serdülő ifju egy oly kitűnő vezetőnek kiváló gondjai alatt, oly rohamosan nőtt benne a vágy többet és többet sajátítani el e tudományból, beljebb és beljebb hatolni titkaiba, s kutatni eddig

ismeretlen régióit. Megkapta annak szépsége fogékony lelkét, s egész életére betöltötte. Alig néhány rövid év alatt oly előhaladást tett a mennyiségtani tudomány minden ágában, hogy nemcsak a tanári és bölcsészettudori, valamint a mérnöki vizsgálatokat tette le kitűnő sikerrel, hanem alkalmazást is kapott, mint mérnöki vizsgára előkészítő korrepetitor. Akkoriban nem létezett még műegyetem. A mai mérnökök helyett csak az ugynevezett geometrák léteztek, a kik eltöltvén néhány esztendőt valamely mérnök mellett gyakorlaton, az illetőtől arról bizonyítványt vettek, s feljöttek Pestre vizsgátni. Volt azonban számukra előkészítő tanfolyam, melyen a vizsga theoretikus tantár-

gyai adattak elő. Ennek a tanfolyamnak vezetésével lett megbizva Petzval Ottó, mérnöki korrepetitor, mint akkor nevezték. Mint ilyen egész 1845-ig tartá előadásait a régi egyetemi könyvtár helyiségében, melynek helyén ma a ferenczrendűek bazárja áll.

Már ekkor nevezetes nehezéget tapasztalt abban, hogy nem állottak kellő tankönyvek rendelkezésére. A trigonometria, az elméleti és gyakorlati mértan, maga az alsó mennyiségtan nem voltak magyar nyelven tankönyvekkel feldolgozva, sőt német tankönyvek sem voltak olyanok, melyek Petzvalt kielégítették volna. A létező hiányon először az általa segített, hogy tanítványai- val lejegyeztette előadásait, melyeket nagy

PETZVAL OTTÓ.

gonddal dolgozott ki, utóbb pedig ezen előadások sokszorosításáról is gondoskodott. Egyes ily tankönyvei lithografikus uton is megjelentek, s becses vezérfonalul szolgáltak az ifjuságnak.

A gyakorlati mértan kedvenc tantárgya volt mindvégig. Nem szűnt meg annak tanításával akkor sem, midőn másféle magasabb fokban nyílt előtte tér a tanításra. Ugyanis miután bátyját elvitték a bécsi egyetemre rendes tanárnak, Pesten a felső mennyiségtan rendes tanárául Petzval Ottó lett kinevezve 1839-ben. Dacára ennek, a mértan tanítását nem hagyta abba, a készülő mérnökök számára.

A felsőbb mennyiségtan előadása egy kezdő ember számára, kit eddig másnemű tanulmányok foglaltak el, már magában véve óriási feladat. Ezzel a theoretikus tárggyal naponta kell foglalkozni, éjjel és nappal fellelte gondolkodni, ha az ember be akar hatolni szellemébe, s még másokat is meg akar barátkoztatni. Petzval a feladat ezen nagy volta mellett ráért még nem csak arra, hogy a mérnököket is előkészítse vizsgájukra, nem csak arra, hogy a felső mennyiségtanak is hiányozván kézikönyve, az ebből támadt nehézségeket legyőzze, hanem ráért egészen új tárgyak tanulmányozására is. A csillagászatra adta magát. Nagy szorgalommal sajátította el ezen, számára eddig ismeretlen tudományt. Akkor még volt a csillagászatnak Magyarországon temploma. A Gellérthegyen megvolt az «Uránának szentelt» csillagvizsgáló intézet, melynek igazgatói, egy ideig a világhírű Littrow (később bécsi egyetem tanár), azután pedig Tittel, voltak Petzvalra nagy befolyással.

S mindezek mellett ráért, hogy egy rendszeres két kötetes nagy munkában megírja a felső mennyiségtan elemeit, átdolgozza az egész alsó mennyiségtant, a mértannal együtt s közbe a mechanikával, sőt az életbiztosítási komplikált számításokkal is foglalkozzék.

A 48-as és az azt követő időszak teljes munkálkodás közben találta, s így vonult el is fölötté. Midőn 1856-ban az akadémia a forradalom után első ülését tartotta, Petzvaltól nem kevesebb mint öt kötet munka terjesztetett elő, a melynek megírásáért az akadémia nagy díja is neki ítéltetett. Egyszersmind pedig megválasztották egyszerre rendes taggá, mellőzve a rendes eljárást, mely szerint csakis levelező tagokból választják a rendes tagokat. Ezen művein kívül mechanikáját is (két vastos kötet) az akadémia adta ki, valamint egy népszerű csillagászati tanköny. melyet az akadémia megbízásából írt.

Azok a nagy fölveések, melyek matematikai téren is tetették a legújabb korban, keveset, a kellőnél is kevesebbet érdekelték Petzval Ottót. Ez volt mint tanárnak egyetlen nagy hibája, melyért azonban többi jeles tulajdonai bőven kárpótolták tanítványait. Nem hallat a korrall és idővel. A tudománynak azon vívmányait is erte, melyek már akkor ismeretesek voltak, midőn ő tanulta a felső mennyiségtant. Ezekkel dolgozott, ezekkel élt. Sokszor ő maga más alakot adott nekik, felfedezéseket tett bennük, de azalatt sem törődött, hogy mások foglalkoznak-e hasonló kérdésekkel, vagy talán éppen felfedezéseket tettek ezen a téren.

Őt általában inkább úgy kell megítélni mint tanárt s nem annyira mint tudóst. E tekintetben ritkítja párját nemcsak nálunk, de mindenütt. Alig lesz ez idő szerint Európában tanár, ki annyi tanulólát díszíthetnék a felső mennyiségtanból, mértanból és mechanikából mint ő. Olyan pedig, a kit oly általánosan szerettek és tisztelték volna tanítványai, bizonynyal nincs egyetlen egy is.

APRÓ TÖRTÉNETEK.

I.

Csillag Erzi ...

Csillag Erzi a fonóban
Az orsóját elejtette —
Rég lesi a bíró fia,
Nagy örömmel föl is vette.

S mikor csókkal kiváltotta
Zálogát a szép csapodár:
Az ablakon épen akkor
Nézett be a gulyásbojtár.

S nesztelenül elballagott.
Boszu támadt a szívében —
Harmadnapra már vason ült
A vármegye börtönében.

II.

Az apa.

— Lányom, lányom, gyöngyvirágom,
Mehalok én, isten áldjon!
Ki vesz neked cifra babát?
Ki lesz a te édes apád?

— Ne sirj, ne sirj, kedves apám,
Van nekem jó, gondos anyám!
Ma reggel ő mondta maga:
Béla bácsi lesz az apa!

III.

A számadó.

Sik mezőben, erdő mellett,
Zöld pázsiton juh legelget.
Szomoruan szól a csengő,
Mélábúsán zúg az erdő.

Mély sohajtás hallik itt-ott,
Földéző egy fájó tiktót.
Azt susogja a rét nája:
Boldogtalan a leánya!

Tusakodik a számadó,
Bántja szívét a madárszó.
Susogó nád búba ejti,
A nyáját is elefjeji.

Eszteendeje oda van már
Barna Gyuri, a szép bojtár.
Nem érkezik hír se róla —
Csak vele úgy ne bánt volna!

Sik mezőben, erdő mellett,
Szomoruan széttétkintget:
Várja, várja a bojtárját,
Fujja, fujja furulyáját...

Pósa LAJOS.

AZ ELTÜNT.

Igaz történet.

Sajátságos asszony volt, sőt mondhatnám, igazi rejtély. Valami multjának kellett lennie, de azt folyvást palástolhatta, mignem aztán esetlegesen jutottam nyomára. Nem farszatom önököt ismerettségem hosszadalmas rajzolásával, áttérek egyetlen érdekes tárgyamba.

Egy reggel a lapot olvasgatva, a hirdetések közt magára vonta figyelmemet egy eltűnt egyén köröztetése. Rejtélyes uton-módon vezetett el, régóta nem hallottak felőle övi semmit. Meg volt említve, hogy jelentékeny összeget vitt magával. Szép jutalmat ígérték annak, ki nyomára vezet, stb. stb. Ugy, a mint a hirdetések szokták közölni.

Nem is tudom, miért, miért nem, elég az hozzá, hogy fenhangon olvastam el e hirdetést e különös asszony előtt s aztán így szóltam: — Szegény ember! kereshetik azt, hihetőleg kirabolták, s a rablók megölték. Az ilyen eltűnteknek aztán örökre nyomuk végsz: én legalább mindig azt a meggyőződést táplálom.

Az asszony e szavakra elsápadt, majd mélyen sohajtott s végre hangos zokogásban tört ki. Meglepetve néztem rá s unszoltam, hogy közölje velem bánatát, talán az ő férje is így tűnhetett el.

Zokogás fojtotta el hangját. Látszott azonban, hogy küzd önmagával. Szeretné is, nem

is, kiönteni előttem szive keserűségét, végre mintegy erőt véve magán, így szólt:

— Ne higgye, nem minden eltűnt egyént gyilkolnak meg.

— Hát akkor mit kell föltételeznünk? kerdeztem kíváncsian, s aztán meg akarván nyugtatni, így folytattam: — Velem szemben ne titkolozzék, higgye el, a mit szívemre biz, mintha sirba temette volna.

Egy ideig még tartózkodó volt, de én nem hagytam abba az unszólást. Miért titkolnám el? igen gyötört a kíváncsiság. Nagysókára csakugyan engedett, megnyílt az elzárt szív. Oly érdekes történetet közölt velem, hogy méltónak tartom, miként hely-és névváltoztatással nyilvánosságra hozzam:

Férje előkelő család sarja volt. Urias nevelésben részesült, azonban rossz társaságban forgolódván, korhelylél, iszákoskossá és kártyássá aljasult. Alább-alább süllyedvén, atyai és anyai örökségének nyakára hágott. A nyomor sem tette jobbá, sőt makacsabbá lett. Följött a fővárosba, hogy tekintélyes ösmerősei valami hivatalt szerezzék számára. Őt is magával vitte, ketteeskén mentek, mert szerencsére, nem voltak gyermekeik. Egészen az utcaszélben bértek egy különálló, kerített udvaru házat. Szép nagy kertje volt, de annál rosszabb hirneve, mert azelőtt csapszék volt. Férje is azzal a szándékkal bérletet azt ki, hogy ha hivatalba nem juthat, korcsmát nyit, s álnév alatt meri majd a oszavargóknak a pálinkát. Sok üres tétel volt közelben, de itt-ott már építkeztek is. Ma már ez az utca a legszebbek egyike a fővárosban.

Egy szeptemberi komor napon ott üldögélt a bús asszony a kerü padon, míg férje a szobában pipázgatott egy kancsó bor mellett.

«Levert, nagyon levert voltam, — így szólt a sápadt nő, — visszagondoltam eljátszott szép multunkra. Širi esendült az egész vidéken, úgy hogy minden neszt könnyen meg lehetett halálni. Egyszer csak gyors lábdohogást hallok a kerítés mellett, mignem az ajtó mellett megcsönésedik s a kerítés nyílásán észrevehetem, hogy egy ember oda támaszkodik, majd pedig leroskad. Izgatottan siettem oda, felnyitottam az ajtót s a lépcsőn ott hevert eszméletlenül egy jól öltözött ifju. A mint lehaljaltam hozzá s megráztam, eszméletre jött, nagynehezen föl-tápaszkodott s karomba fogózkodva, betámolygott a kertbe, itt azonban ujra hanyatt esett.

Mindez pár pillanat alatt történt. Én jóformán eszméletemet elvesztve, s majdnem ösztönyszerűleg oda siettem az ajtóhoz s azt bereszteltem. Aztán férjemhez siettem.

— Mi a baj, no? — kérdezte nyersen, — mit óbégatsz?

Egész lényemben reszketve közöltem vele a történeteket.

— Asszony! te, elment az eszed, — szólt durván, — magunk is koplalunk és te mégis a könyörületessé számarítan szerepét akarod eljátszani? Ki vele, hiszen nincs nálunk kórház, leitta magát, majd kijózanodik.

E közben elértünk oda, hol a szerencsétlen hanyatt feküdt a zöld pázsiton; férjem lehajolt hozzá s fejét rázza szót:

— Ez bizony végét járja, orvosért kell szaladni. Bennünket ugyan bele mártottál a bajba, még majd ránk fogják, hogy mi emésztettük el. Szaladj rögtön orvosért, ott lakik egy a közeli utca szegletén.

Már az ajtónál voltam, mikor még egyszer visszafordultam, hogy megkérjem férjemet, vinné föl a szobába beteginket. Borzavá vettem észre, hogy a rossz lélek a szerencsétlen ember zsebéből kivett egy duzzadt tárcsát s annak tartalmát vizsgálta.

Durván kiáltott rám: «Jér vissza csak, ne jobbra, de balra tarts, a kis sikátoron keresztül hamarabb érsz el az orvoshoz».

Rémülten mentem egészen közel hozzá, mire még nyersebben kiáltott rám: «mit bámulsz, arra felelj, a mit kérdezek: látta-e valaki, a mint ez a gézengúz bebukott?»

Csaknem önkénytelenül viszonoztam: «Nem láthatta azt egy élő lény sem, ugyan ki járna ilyenkor erre? Aztán akár csak a pusztán laknánk.»

Ezután maga is kinezett az utcaajtón. Csakugyan néptelen volt körökörül mindenfelé. Mikor erről meggyőződött, a szerencsétlen ifju zsebéből kivett még egy pár levelet, lehuzta ujjaíróit az értékes gyűrűket, kioldozta az aranyláncot s az órával együtt zsebre dugta.

— Ugyan az istenért, mit mivelsz? — szóltam egy kissé neki bátorodva.

— Ne avatkozzál az én ügyembe, ugy járd, a mint én fozom a tégy lakatot a szádra. Maradj itt, majd magam megyek orvosért, de előbb gyűjök be a szobába. Fogd meg a lábát.

Ekkor a nélkül hogy rám hederített volna, karjaiba ölelte a tetebetlen ifat s a sűrű cserjék közt kanyargó ösvényen az én segítségem mellett felvitte őt a szobába, lefekette az ágyra.

— Gyujts gyertyát, ereszd le a függönyt, önts szájába egy kis vizet és pálinkát, hiszen látod, hogy még nem halt meg, — rivalt rám férjem, miközben az ifju zsebkendőjét huzta ki.

— Jól van, nincsen rajta semmi jel, csak ez kellett, így már minden jól megy. Most már megyek orvosért, te pedig itt őrködjél mellette. Ajkát áztasd a pálinkával, nyakkendőjén tágíts, ugy ni, s aztán ha eszméletre találna jönni, bármit szóljon is, te néma légy, mint a hal, még az orvos előtt is; majd aztán, ha az orvos elmegy, fecseghetsz annyit, a mennyit akarsz. Ez az ember még most él, de biztos vagyok benne, hogy nem viszi sokáig, s ha szó nélkül hal meg, annál jobb reánk nézve, az ellátásért s ápolásért gazdagon meg leszünk jutalmazva. Jól megjegyezd magadnak, a mit mondtam, mert ha nem ugy jársz el, életeddel játszol. Ismersz már engem, s tudod, hogy nem szoktam tréfálni.

Ekkor gyorsan elkezdett sietni. Megkönynyebbültem a haldokló mellett s csak akkor rezzenem össze újból, a mint lépteket hallottam. Férjem érkezett meg a városi halottkém társaságában, ki egyuttal orvos is volt. Szándékosan ezt hivta el.

Az orvos megtapintván az ifju ütérét, így szólt:

— Mintegy husz perze lehet, hogy a roham elővette, így baj, bizony nagy baj. Öcsese önnök, ha jól emlékszem, azt mondta: — Igenis, orvos ur, — szólt férjem, rettenetes oldalpillantást vágva felém.

Az orvos lehajolt ismét a beteghez, férjem pedig színlelt felindulással folytató: «Szegény jó öcsém, mennyire sajnálom; orvos ur, csak vizsgálja meg jól, hátha megmenthetné, ne kíméljen semmit sem, kész fizetők felek.»

Az orvos mindezekre csak fejt rázta.

— Oh, istenem, istenem! kiáltott férjem, — hát csakugyan olyan nagy baja van az én kedves öcsémnek? — Nem mentheti ezt meg a legelső orvos sem, — folytató a halottkém. Férjem úgy tett, mintha a zokogás fojtotta el hangját, félrefordulván, zsebkendőjébe temette arcát.

Már szólan akartam, ajkam nyitva volt, de férjemnek rém lövelti tekintete megfagyasztotta a szót ajkamon.

Az orvos minden lehető elkövetett. Dörzsölte a hidegülő testet, pálinkával s eczettel dörzsölte halántékát s aztán tudományos komolysággal szólt:

— Fájdalmas köteleességet kell teljesítenem, legyen elkészülve a legrosszabbra.

— Jaj én teremtom! — sóhajtott férjem, — régóta tudjuk mi, hogy szívujja volt szegény öcsémnek, sokszor panaszkodott, gyögyittattuk is, de minthiában!

— Nem szívujja volt, — viszonzó az orvos, — agyvérőmlény, vagy más szóval agyszélhűdés érte, ugy látszik, szerette az italt. Mindjárt bevégzi a földi pályát.

Igaza volt, még egy gyöngő rázkódás s minden szenvedése elmúlt. Az orvos reámutatva így szólt: «Nekem már itt orvosi teendőm megszünt, most mint halottkém járok el, csak hogy ily hírtelen halált a járásbíróshozh be kell jelentenem.»

Férjem láthatólag megdöbbsent, arca elkomorult. Az orvos folytató: — S talán fel is boncoltatjátok.»

— Azt meg nem engedhetjük, — vágott közbe bevesen férjem. — Szegény testvéremet felboncolnák? hiszen nincs semmi kétség a halál okára nézve, maga orvos ur is ezt mondja.

— Azt mondom, igenis, — szólt nyomatékosan az orvos, — hiszen ha nem akarnák szegény testvérüket a bonczkés alá bocsátani, azon is segíthetnék, csak hogy nem voltam kezelő orvos a mivel bizonyítjuk, hogy gyógykezeltettük?

Férjem elérgette s vagy ötven forintot eszattott az orvos tenyerébe. Ez mélyen meg-

hajolt s ajánlván, hogy mindent magára vállal, elment.

Mikor eltávozott, kérdést intéztem férjemhez, hogy miért teszi ki magát esetileg veszélynek s mit szándékozik a titkolózással elérni?

— Tenedek sohasem jön meg az eszed, — kiáltott rám szokott durvasággal. — mindig nekem kell szádba rágnom a jó tanácsot. Az ügyes asszony mindjárt belátta volna még valon is, hogy miért kell így tennünk. Hád tudd meg, hogy e szerencsétlen ember zsebében több mint hatezer forint bankjegy volt, ez kiránt bennünket a bajból s most már várhatunk, míg valahová bejutok. Nem loptam, sem nem raboltam. Ha ott kinn hagyjuk, holmi csavargók kuttatták volna ki. Nem jobban megérdemlem-e én, legalább tisztességesen eltemetve s nem ugy viszik ki, mint valami dögöt. Aztán ki ismeri? Senki. Ki ismer itt minket? Senki. Épen úgy lehet testvérem, mint nem az. Aztán a szentírás is azt tanítja, hogy minden ember testvérünk. Mikor testvéremnek neveztem, még csak nem is hazudtam. Még családjával is jót teszünk, legalább azt hiszik, hogy él s mindig várakoznak rá, megkíméljük hozzátartozóit a legnagyobb bánattól. Érted-e?

Dehogy értettem, de értenem kellett, azonban mégis volt bátorságom ellenvetést köczkáztatni.

— Majd meglásd, bajba keveredünk, családjára nyomozza, ki tudja, nem jutnak-e el a nyomon idáig s hogyan tisztázzuk ki akkor magunkat?

— Akkor sem akasztanak föl, ne félj; egy kissé kellemetlen meglepetés lenne, de attól sem tartok, hiszen nem láttam erre senkit sem, még a madár sem jár erre, én legalább azt hiszem, soha sem jönnek az eltűnt nyomára.

— De hátha majd az ujságokban körözik s a halottkém ráismer?

— Meglehet, azt nem vonom kétségbe, de hát ugyan hogy ismerhetné föl az én testvéremben, Kis Péterben, tesztem föl Nagy Benőt, sőt ha fölismerné is, a mit nem hiszek, az ugyan egy kukkot sem merne szólni, mert hivatala elvesztésébe kerülhetne, hogy nem egészen törvényszabta módon járt el. Ő pedig, ne félj, nem üti meg a lábát szántsándekekkel. Kimondtam én mindent jó előre. Ez a szerencsétlen, a mint betette lábát az ajtón belől, megszünt a régi ember lenni, felvette az én nem létező testvérem nevét s mint testvérem, tisztességes eltakarításban részesül.

— Veszedelmes játek ez, nagyon veszedelmes, jobb lesz, ha fohalgysz vele, — intetem meg egyszer makacs férjemet.

— Csak akkor lehet veszedelmes, — fenyegetőzött férjem, — ha a te szád eljárna, attól pedig őrizkedjél. A bankjegyeket még holnap beváltom s ha netalán holnapután köröznek a számfaját, üthetik bittal a nyomomat. Már pedig holnapig hozzátartozói sem aggódnak; várják, hogy hazakerüljön, de az is lehet, hogy nem várják, mert irataiból ugy vettem ki, hogy nőtlén magázó... tudok egyebet is a levelekből, de azt nem kötöm senki orrára. Hanem azt szivedre kötöm, hogy néma légy, mint az a sir, melybe holnap az én testvéremet teszszük.

Minden ugy ment, a mint férjem előre tervezte. A halottkém kiállította minden lelki-furdalás nélkül a látetelet. Ki is állithatta, mert a szerencsétlen természetes halállal mult ki. Ahhoz még csak gyanu sem férközhett. Eltemettek idegen név alatt. Ki lehetett voltaképpen a szerencsétlen, az örök rejtély marad, de arca még most is szívembe van véste s örökösen bánt, hogy azt a titkot elhallgattam.

Férjem mégis tartott főlem, nem bízott bennem. Megszökött, elment Amerikába. Ott elverte a pénzt, aztán főbe lötte magát. Sirjába vitte ő is a titkot.

A szegény asszony elkezdett zokogni, de mégis jól esett neki, hogy kiönthette szive fájaldalmát előttem.

Hány ilyen rejtélytel találkoztunk néha néha az életben!

K. T. K.

A FROHSDORFI KASTÉLY.

Hetek, hónapok óta laldoklott a szegény koronán, ország nélküli király, míg végre sokkal előbbre megjósolt végőrája csakugyan bekövetkezett. «Szállj föl az égbe, Szent Lajos fia!» mondá ágya fejénél hangosan a lelkes.

«Vége!» mondá az orvos, a ki szíven tartá kezét; a környülállók zokogva, imádkozva borultak le ágya körül s egy percz mulva a szelrőssa minden iránya felé elhordá a táviró a hír, hogy Chambord gróf, X. Károly király unokája, a legítim-trónörökös nomenclaturája szerint V. Henrik, nincsen többé, s vele a Bourbonok királyi családjának idősebb ága fölött a czimer megfordítható, — mert ő vele száll a sirba a történeti nemzetség legutolsó sarja.

Nem ősei földén, nem trónusán, nem koronával fején találta a halál. Számkivetésben élt Ausztria területén, csendes, elvonult helyen, czimre király, de életmódra remete.

Bécs-Ujhelytől a délre vezető poros országúton, a balkéz felől vonuló hegyek lábában látta a várszerű kastélyépületet, a mint a nap beragyogja. Fejér falai messze csillámlanak föl az évszázados fák lombjai közül, magas tölgyfaikkal. Egészen fehér a ház, mint az a bizonyos zászló, mely oly nagy szerepet játszott Franciaország történetében. Maga az épület elég jelentéktelen. Egyszerű falnégyzetű lehetett valámikor, egy magas első és egy alacsonyabb második emelettel. Később ragasztottak tulajdonosi homlokzatára magas tetőt pilaszterekkel, s láthatták el az ablakokat párkányokkal. Más dísz nem is látható az egész épületen. Semmi sem kelti föl rajta az idegen kíváncsiságot, hogy állapotják meg itt egy kicsikét, csak ha ismételve tévedt rája szeme, akkor rémlik ugy előtte, hogy ennek az épületnek tán valami mondani valója van. Pedig van.

A homlokzat-falon egy óriási közcimer látható, nagy lilimokkal, fölötté hatalmas kökoronával, stilizált lilimokból. Ez a francia királyi korona.

A ki ezt megpillantotta, annak a szemében elveszti az épület köznapit jellegét, egy nagy történeti mult merül föl emlékezetében s bizonyos tisztelettel tekint arra a házra, melyben IV. Henrik és XIV. Lajos utódja álmodja királyi álmait. Nincs ugyan egyéb koronája, mint az a nagy kökorona ott a ház homlokán; de van még sok, sok ezer francia a világon, kik e ház lakóját tekintik egyedüli igaz uroknak, s kiknek szemében Franciaország királyi háza ez a ház. Falai mögött ott mereng letűnt multján s álmodozik jövendőjén Ő-Franciaország szelleme, a minő volt a nagy forradalom előtt s mint a mesebeli elátkozott herceg előtérő várja a varázsigét, mely őt való életre kelte föl.

Az épület melly csend környékezi, mintha a korszellem ovakodnék háborgatni azt a csendes álmat. Azonban a levegőn sürgönyök rezegnek keresztül, távoli országokból, távol emberektől, sutogva, titkosan. Az ember e halk zizegésben mintha a história rejtelmes szövezzék hallanál játszani. A történelem szó valamit: királyi palástot-e, vagy — szemfedőt?

A kastély bejáratánál a mi először tűnik a szemünkbe, az az orléans-i szüzek életnagyságu szobra, — csendes vonatkozás a házi ur édes anyjára, Berry hercegnőre, a ki nő létére «a család férja» volt. A mű Rinaldi római szobrász műve s valószínűleg ama kalandos kereresztés hadjárát után készült, melyet a herceg a Provenceban és Vendéában próbált támasztani. A női alak arca igen kedves, mellét pancszel borítja s lelkesen szorítja szívéhez a fehér lobogót. A szoborral szemben, a falba beleépítve egy bemohosult lilimos czimer áll 1489-ből.

Az előcsarnok háttérében fára festett két szentkép látszik a falon: egy Madonna a gyermek Jézussal és egy agg alak szintén gyermekkel a karján. Másutt föl nem tűnnek, de e házban jelentése van. Az az öreg szent védszentje a ház urának s ama szőke fucska a karján — a ház ura maga. A csecsemő Chambord arczképe természetesen azon jelenetek egyikét jut-tatja eszünkbe, melyek 1830-ban történtek, a mikor épen ez a csecsemő fontos szerepet játszott le, s a melyeket Odillon Barrot is le emlékirataiban. Mindazok közt a királyok közt, kik a Tuileriákban menekülni voltak kénytelenek, egyik sem viselte magát oly méltóságosan, mint X. Károly, ki magával vitte udvarát, katonai segédkarát, szertartás és főudvarmesterét. De a nép és a nemzetörög ellenzetek a szökést, s még a királyi kocsi után kutattak, nem épen loyális nyilatkozatoknak adtak hangot. Charentonban a csöselék már-már előlotta volna a menekülők útját, midőn a kis Bordeaux-i hercege (később Chambord gróf) és nővére, kik az

A FROHSDORFI KASTÉLY.

A MARABUT (SZENT) OROSZLÁN. — PAVY JENŐ FESTMÉNYE UTÁN.

A SZÉKESGYHÁZ ÉS KÖRNYÉKE.

A VÁROS LÁTKÉPE.

A JELLASICS-TÉE. ZÁGRÁBI KÉPEK.

első kocsiiban ültek, kihajoltak és kezesókokat intettek, mint még a királyság boldog napjainban tanulták. A népet meghatotta e jelenet, a nők zokogtak s a királyi menet bántatlanul haladt át a tömegben.

Az előcsarnokból egy udvarba lépünk, melyben valódi kolostori csend honol. Sehol egy virág, sehol egy fa, vagy fűszál, pusztán minden s az ablakok mögött sem látni az eleven élet semmi nyomát. Igazi megfeszített számkivetés. A lépcsők, a folyosók is, melyekben sötét olajfeszmények lógnak égő verőfényben, azok is oly elhagyottak, zárdaszerűek. Mintha igazán nem is ember laknék e házban, hanem egy eszme, annak a merev legitimitásnak az eszméje, melynek a falakon függő francia királyok adnak kifejezést. Többnyire életnagyságon felüli alakban vannak festve, aranyos jogarral, fűrtös parókában, hullámos biborban. Nincs egy zug, a hol a Bourbonoknak ismert, XIV. Lajos óta csaknem teljesen megállapodott, ugyanaz az arca ne tekintene feléd: a finom hajlása sasorr, az élveteg szája, a telt arca, melyből a kövérség nem bírta kiszorítani a szellemet, előkelő kedvességű és büszke arcok. Egy lépcsőszakasz fölött XVI. Lajos arcképe függ, melyet a király egykor Calonne-nak ajánlkozott, pénzügyminiszterének, abból a fajtából, a mint azt a hanyatló monarchiák szeretik. Három lépcsővel felebb XVIII. Lajos képe áll, csak három lépcső a kettő között, mily könnyű átlépni. Pedig e kis távolság két csodás világkorszakot jelez: az első forradalmat és az első császárságot. E két korszak a legitimitás elvének szemében nem számít, egyszerűen nem exisztál, s Frohsdorban ép úgy semmit tudnak róla, mint nem a restauráció iskolakönyvei, melyekben Bonaparte a Bourbon-királyok egyik tábornokának van bemutatva.

Imitt-amott látunk egy-egy olajfestményt, vagy aquarellt, hól gyermek, hól ifjú alakot tüntetve föl. A kastély ma ez, életének különböző szakából. Mindenütt a nagy, a kedves múlt, — közben a még nagyobb, még szebb jövő képe. Festett ábránd, önáltatás, kellemes hazugság.

Ott a második emeleten még egy szoba is van, a koronátlan királyi miniszteriuma összes hivatalainak fontartva. Itt látni valamit a história már említett szövevényéből; térképek a falakon, hírlapnyalabok az asztalokon. De minő térképek, és minő hírlapok! Németország mapája — Strassburg nélkül; Franciaország a provinciák szerinti régi beosztás szerint, a Vendéekben, a Provenceban megjelenő újságok, melyeknek türelmes papírján nap-nap után újra meg újra be van bizonyítva V. Henriknek ősei trónusához való joga s tagadva a népek önrendelkezési joga. Egy egész szekrény, gondosan rendezve van tele ilyen hírlapokkal, melyek mit sem tudnak arról, hogy a világ meggy a maga utján s szép reményekkel éneklő csalfa szírehangjakkal elnyomják a való életnek ide ugró is csak tompán hatoló zaját.

A koronátlan királynak volt udvara is e csendes hajlékban. Harminez előkelő nemes ifju teljesíté fölvaltva a komornyiki tisztet megszentelt személye körül annak, a kit ő királynak neveztek, nem kívánva semmi más jutalmat, mint a «Monseigneur» kegyességét, megelégedését.

Abból a szobából, mely hiába vár miniszterére, kilátni a szemközti Pitten falu fölé emelkedő kis vára. Ez is a Chambord grófé. Itt nem volt király, itt egészen magának, kedvtelésre élhetett. Ez volt a tanyája, mikor rút vadra vadászott, a mi egyik legkedvesebb szenvedélye volt. Nem is lett volna igazi Bourbon, ha nem lett volna szenvedélyes vadász. Pitten vára tulajdonképpen vadász-kastély. Az a kevés szoba, mely benne van, tele van szarvas és őz-ágancsokkal, kitömött sasokkal, süket- és nyírfajdokkal. A butorzat a lehető legegyszerűbb. Itt nem látni semmit abból a trónkövetelőre emlékeztető, hivatalos feszességéből, s királyok arcképei helyett angol aczélmetszetek lógnak a falakon, mind a vadászlejtőből mutatva jeleneteket, melyeknek közép csoportjaiban mindenütt felismerhető a Chambord gróf Bourbon profilja. Két évvel ez előtt még egy nagy termet építettek e lakhoz, melynek ívezett ablakából felséges kilátás nyílik a Semmeringre és a lajta havasokra. Mondják, hogy a gróf sokszor fejezte ki óhaját, hogy e látványt szemé előtt szeretne meghalni. S a látvány

valóban ritka szép, százados fákkal az előtérben, s a láthatáron Ausztria nagy havasainak ködbe vesző ormaival.

E két hely között osztá meg az utolsó Bourbon élete második szakának nagyobb részét. Frohsdorf (előbb Krottendorf, majd Frohsdorf — Béka-falva) neve ő általa lett történeti nevezettségű s az ő halála teszi örök időre szentelt helylyé ama francziák előtt, kik V. Henrikben utolsó zárkóvető siratják egy letűnt korszaknak, mely csak ő vele térhetett volna vissza teljesen, ő nélküle lehetetlen többé.

A MARABUT OROSZLÁN.

A londoni «Royal Academy» jelen kiállításán nagy figyelmet keltett egy kép, mely mohamedán papot ábrázol egy oroszlan társaságában. Az erőteljesen és szellemesen festett képet, melyet olvasóinknak mi is ismétünk bemutatni, Pavy Jenő festő természet után készítette. Az oroszlan, a sivatag királya, valóban a mohamedán pappal együtt szolgált mintául a festőnek, de az afrikai dervis azért még sem hasonlítható a bibliai Dánielhez, kit a szent regé szintén oroszlanok barlangjába juttat; mivel a képünkön ábrázolt oroszlan eredetije teljesen szelíd, öreg állat volt, mely oly sokáig élt már ez ember és hozzátartozói társaságában, hogy kötelem vezettette magát. A ravasz dervis mindamellett felhasználja az emberek könnyen hívőségét s valószínűsége szent élete jeleül és az ég különös kegyelmének tünteti fel, hogy e rettenetes vadállat is megszeli előtte. Általában a marabutok, mely vallásos testülethez tartozik a mi dervisünk is, egész Észak-Afrikában, de különösen Marokkóban és Algírban mint igen ravasz emberek ismeretesek, kik a dervisek szokott élelmessége mellett még különböző mutatványokkal is igyekeznek Mohamed hívő népet magukhoz láncolni s — erszényöket megnyitni. Ez emberek közül kerülnek ki azok a hírhedt dervisiek is, kik némi szédelgessel, de állítólag a fanatizmus legmagasabb extázisában, képesek skorpiókat s más utálatos állatokat is felfalni. A jelenleg bemutatott arab emberek sokkal árthatnabb fogása van a hívőkkel szemben, de kétségtelen, hogy e fogás érdekes festői tárgy.

AZ 1831-KI NAGY KHOLERÁRÓL.

Egykorn jegyzetek nyomán írta

K. NAGY SÁNDOR.

Táviró, hírlap, közbeszéd egyaránt rémitget bennünket a mindinkább terjedő kholerával. Félünk tőle, mert már ismerjük pusztító dühét.

Ez előtt tíz évvel láttuk az összeeső, megfektetű beteget, láttuk a festetlen koporsókat, láttuk a néma csendben, haragszó nélkül haladó temetési meneteket, — láttuk a kipusztult hajlékokat és siránkoztunk az üresen maradt falvak felett.

Pedig ez még nagyon szelíd dolog volt az első nagy kholerához képest.

Akkor Kelet-Indiából jött át hozzánk és ezért kelet-indiai kholerának neveztették.

A nyári hónapokat választá magának az a borzasztó betegség, melyet a «Tekintetes Nemes Bihar Vármegye részéről az egészségre felügyelő állandó Tekintetes Kiküldöttségnek rendelése következtetésben Lonovich Imre T. N. Bihar Vármegyének főorvosa által Nagyváradon 1831-ik évi július 6-án kiadott ismertetés» következőleg határoz meg:

«Cholerának, vagy Epekörságnak azon gyakori, vagy szakadatlan hányás és hasmenés mondatik, mely hasbéli fájdalom s kórsággal, a végtagok hidegségével és görcsével jár.»

Ezen betegség 1831. előtt teljesen ismeretlen volt hazánkban, habár Kezelenesi József 1784-ben azt írja, hogy 1749-ben — a mint egykoru emberek beszélték — Váradon és Szőlőson a «pestis» nagyban pusztított. Beütését és elterjedését 1831-ben is az oroszoknak tulajdoníthatjuk, kiktől már annyi rossz ért bennünket.

Ekkor kísérték meg a jobb sorsra méltó lengyelek szabadságukat kivívni orosz zsarnokuktól; de balul ütött ki rájuk a kísérlet, mert a «minden oroszok czárja» egy kegyelmet és

tisztaságot nem ismerő tatársordát uszított országra, kik legyilkolták az embereket fegyverrel s megméltelyezték a levegőt, vizet, embert az Ázsiából magukkal hozott pusztító pestissel.

Aztán Lengyelországból elterjedt a ragály Galicziába s onnan átjött hozzánk, hogy ezereket, meg ezereket nyomorultul elsöpörjön a dicstelen sirba.

A ragály nálunk legelőször a Galicziával határos megyékben (Zemplén, Sáros és Szepesben) kezdte meg borzasztó munkáját. De már 1831. júniusában Szatmár és Szabolcs megyébe is átcsapott a ragály. Bizonyítja ezt egy Debreczen város által 1831. július 3-án kiadott utlevel, melyben az mondatik: «hogy részszert Hivatalos, részszert magános Tudósítások szerint, a szomszéd T. Ns. Szabolcs és Szatmár Vármegyeiben, a Tisza mellett fekvő Helységekben magát az ugnevezett Cholera nyavaja mutogatván: ámbár ez a környék, különösen pedig ez a Város, Isten kegyelméből, minden ilyen veszedelmes nyavajától ment és tiszta», még az iskolát sem oszlatták fel, hanem a kinek tetszett a tanulók közül, haza bocsáták «a Hozzá tartozóinak megnyugtatására».

Habár július 3-án 1831-ben azt írta «N. N. Szabad és Királyi Debreczen Városának Birája, Polgár-mestere és Tanácsa» Nagy Dániel tanuló utlevelébe, hogy Debreczen környéke a «veszedelmes nyavajától» még ment: csakhamar oly nagy mértéket öltött a kholera, hogy már Bihar vármegye is szükségének tartotta a «Cholera mirágye dolgában munkálkodó Küldöttséget» nevezni ki, a mely küldöttség 1831. júl. 6-ikán tartott gyűléséből egy ismertető hirtetést bocsátott ki, melyben meghatározza előbb, hogy mi nevezetik kholerának, aztán elmondja a járvány okait, a betegség kezdetének előjeleit, mely az óvszereké.

Ezen, Lonovich Imre megyei főorvos által kiadott ismertetést aztán a lehető legszélesebb körben terjesztették, a világi és egyházi tisztviselőknak megküldték, hogy azok a nép között hirdessék.

A lelkesek következő hátirattal ellátva kapták ezen ismertetést: «Tiszteletem ur hivatalosan requiráltatik, hogy ezen rendelet minden Vasárnap a Cathedrálból meghirdetni ne terheltesen. P. Tamási 15 July 831. Sz. Biró Szent István Lajos mk.»

Július vége felé már annyira meg kelle tenni minden intézkedést a ragály terjedésének gátlására, hogy a falvak közt a közlekedés majdnem teljesen megszakadt, a ragályos falvakat körül-zárólták, korlátokkal ellátott helyek tűzettek ki, hol a személyek és árúk a kiszabott szerrekl gondosan megfűtötték s csak azután történt az élelmi szerek kicserélése. A postákon a levelek ályukgatra s gondosan megfűtöttel küldettek tovább. Még a papságnak is oly utasítás adatott, hogy végükön meghasított pálczákat segítségével szolgáltatassák ki az urvacorsóját a haldoklóknak.

Nekem is van hét ilyen ályukgatos levél birtokomban, melyeket némileg megsárgított a füstölés. Ezek a levelek, közvetlen tapasztalatra alapítva, mondanak leghelyesebb bírálatot a kholeráról.

Egyik ilyen kegyetlenül összevissza-lyukgatos levélben írja boldogult Nagy István, akkori n.-k.-kardisagi subst. professor, Pap-Tamásiban lakó szülőihez a következőket, 1831. évi július 28-ról:

«Édes Atyám Uramék pedig mihint veszik ezen levelemet, tudósítsanak mindjárt Postán, mert mi felénk a Postákon kívül egy teremtsenek sem szabad 50 pálcza büntetés alatt egyik helyből a másikba menni, a Cholerára nézve való vigyázat miatt. Még ugyan nálunk legkisebb jele sincsen ezen nyavalyának, és ugy reméljük mindnyáján, hogy ide nem is fog eljönni, mert a mi határunkon oly erős a vigyázat, hogy a madáron kívül senki be nem jöhet, sem ki nem mehet, mindennap 120 vigyázók vannak a határokon körökörül, részszert lovas emberek, részszert gyalogok, a lovas strásának diurnuma 1 Forint és egy porcozi kenyér, a gyalognak 12 garas és egy porcozi kenyér, ez a városnak Cassájából fizetődik; miolta már a vigyázás tart, került a városnak 1500 forintba és majd annyi porcozi kenyérbe.

«Török-Sz.-Miklós szomorú állapotban van, annyira halmak naponként benne, hogy alig

JOLÁN. — ÖSZVÉREN A PUSZTÁBA KIRÁNDULÁST TETTER, ŐK KETTEN ELŐRE ÜGETVE.

gyözik tenetni, így van Szolnokon is a dolog, a hol már mindössze 600-nál többen haltak el, de ez a Tisza mellett sehol sem újság, mert nincs egy falu is, a hol a Cholera ne uralkodna, sőt a mi még több, Szabolcsra is bekapott és ott is vakára öli az embereket, Isten tudja mi végül az országból, kivált ha soká tart még, mint Muszkaországban, a hol már 3 egész estendeje, hogy működik.

«Milyen sok szomorú következése van a Cholerának ott is, a hol még nem uralkodott is, megletszik egy mostanában esett Pesti casusból. A Tanuló Ifjúságunk vége lévén az examene, a Consiliuntól passusokt kértek, hogy haza mehessenek; de ez megtagadódván tőlök, vagy 150-en öszveadták magukat és egy Univerzitásbeli professort, egyszersmind Doctort előfogtak és megsebesítették, hogy mondja azt, hogy az egész Cholera história nem igaz; ez kente-lenítettén mindenre ráállott; akkor a neki boldondult Tanulók neki mentek a Duna hídjának és azt kiabálták, hogy ha meg nem engedődik nekik a hazamenetel, a hidat széjjel szórják, és egy darabot el is bontottak, a mikor a Consiliunt parancsolatjára Katonák menvén ellenek töltött fegyverekkel és két ágyúkkal, tüzet adtak rájuk és egy lövéssel 40 közülök elesett, a kik között Gróf és Báró fiak is sokan voltak. Ezeket a katonaság széjjel vervén, másnap a mesterlegények igen sokan összeverbuáltak magukat, és az egész városra fel s alá nagy lármával ögyelgvén, neki mentek azon házaknak, a hol a contumaciára bérekesztett emberek voltak, azokat széjjel hányták és a Contumácián lévőket széjjel kergették. Ezek ellen ismét 2 vagy 3 divisio katonaság kirukkolt 8 ágyúkkal és más fegyverekkel és rájuk lövöldözvén, sokat megölték és megsebesítettek. A zenebonára természet nép összetódult, nézven a szomorú spectaculumot s míg a lövöldözés tartott, a nézők közül némelyek vivatót kiáltottak, a fegyveres katonaság a népre fordult és háromszor tüzet adott rá, még pedig a mint beszélük ágyúból is. Ilyen újságok, még pedig oly bizonyosok, mint a napvilág, vagnak felénk.

«Az újfalusi (Berettyó-Ujfalu) Rectort is agyon lötte egy katona, minthogy erőszakosan akart átmenni a Berettyó Hídján és a katona szavát nem fogadta.»

Ezeket írja lelevelében a már akkor komoly, higgadt és nagy tudományú férfinak tartott Nagy István (később nagyváradi ref. lelkész) szülőihez, kiket bizonyosan nem akart alapítlan rémhírekkel nyugtalanítani.

Debreczen sem maradt soká ment a járványtól s már a fentebb idézett levél írásakor ott is kiütött, sőt előbb, július 25-ikén, és négy nap alatt többet sepegt el 200 emberrel, és azután egy napon, július 30-án, több halt meg 130 emberrel.

(Folyt. köv.)

JOLÁN.

ANGOL REGÉNY.

Irta BLACK WILLIAM.

NYOLCZADIK FEJEZET.

A pusztában.

— Archie, — mondá Grahamné öcséséhez, midőn másnap öszvéren a pusztába kirándulást tettek s ők ketten előre ügetve a társaságot megelőzték, — a papával még meggyül a bajod.

— Oh, abban magam sem kételkedem. De vegyek akárkit, esetepaté lesz mindenkép, hát mindegy. Ha angalt hoznék az égből, Lynn-Towersban az sem tetszenék, tudom, mivel az sem volna lord vagy earl leánya. Apám nem érti a dolgok mai folyását. A peerség mai napig már nem szentegs. Ma a lordnak csak az amerikai Egyesült-államokban van még beése; s ha gazdagságért házasodnám, oda mennék, ott valami sokmilliomos lány kapna a czimelem s nyakamba varná magát. Angliában már nem adnak az ilyesmire.

— Kedvesem, ezek nagyon radikális eszmék s tudod, hogy a papa az ilyesmit nem szenvedheti.

— Radikális eszmék? Épen nem; csak józan ész, a mi a radikálizmussal épen homlok-egyenest ellenkezik. Különbön én már tisztában vagyok az eljárásom iránti tervemmel. Papa az egész dologról egy szót se tudjon, míg Jolán All-nam-bába nem megy. Ott meglátja — s azt hiszem, Jolán őt is e fogja bájozni. Aztán Winterbourne ur is megjelenik; megismerkednek. Az ördögbe is, hisz Winterbourne ur érbe vette All-nam-bát, ez is valami.

— Egy évre, no bizony!

— Kiveheti huzamosabb bérletre is. Csak bizd rám.

— És aztán hova akarod vinni Jolánt, ha egybekeltek? Csak nem Lynn-Towersba?

— Isten mentsen! Hogy egy kalitkába zárjam kis madaramat azzal a vén macskával.

— Ó nagyném, neked úgy mint nekem; több tisztelettel szólhatnál róla.

— Nagyném, az igaz, de azért lehet vén macska. Dehogy is vágnám én Lynn-be! Oly dolgok történnek s készülnek még ott, melyek épen nem csábító. Az egész kastély majd meghal éhen, pénzhiany miatt. Mások által csinált adósság kamatait fizetni, bizony nem kellemes dolog. Mit gondolsz?

— Nem hiszem, hogy ép oly rosszul állna a dolog. Csaldánk követelt el politikai hibákat, az tény, de az is dicseretere szolgál, hogy nem állt mindig a győztes félen. Nincs okunk semmit szégyenleni. S te mindig bérehted annyi fekvő birtokkal, a mennyi rád marad.

— No, én azzal nem sokat gondolkodok, s ha visszaválthatom Corrievreak-et, akkor ismét jól állnak a dolgain.

— Erre már néjje arca is kiderült.

— Mit gondolsz Polly, — folytatá amaz, — én egy gondolom, nagyapánk 8000 fontért zálogosította el, de azt hiszem, sir John most 15,000-et fog követelni érte. Ámbár szivesen eresztí ki kezéből, mert neki nem talál az erdőhez. De ha mi visszakapjuk, akkor az all-nam-bai juhokkal és legelőikkel szép kis birtok lesz.

— Meghiszem azt.

— Ha valaki így hallana beszélni minket, — szolt Archie, — azt híhetné, hogy anyagi érdekből, birtokaink rendbehozása k-dveért szándékozom házasodni. Ha az volna ezelm, mondom, Amerikába mennék.

— Én tudom, hogy nem úgy van.

— S ha csak az anyagi érdekét nézném, akkor Lynnbe vinném Jolánt; az sokkal gazdaságosabb élet volna rím nézve. Azt nem tesszem. Ámbár remelem, hogy mint látogató s vendég, jól fogja ott találni magát. Nem gondolod, hogy jó benyomást fog tenni apánra és nagynémre? A mit leginkább ohajtók s remélek, az, hogy Melville Jacknak megtessék; akkor minden rendben volna. Mert a mit Melville helyes, az mind jó a Towersben, valamint minde-nütt. Már ez az ő önbizalmának a következése. Oly határozottan lép fel, hogysenkinéksem juthat eszébe kételkedni azon, a mit mond. Még nagyném is azt mondta róla: «Melville nemes ember és tudós» s a mit ő mond, az mind szentírás!

— Így szoktál te barátaidról beszélni a hűtök mögött?

— Hisz annyira uralkodik rajtam, ha együtt vagyunk, hogy jól esik egy kissé rágalmaznom, mikor három tenger és két kontinens van közöttünk. No mindegy. Ha neki megtetszik Jolán, akkor el van fogadva!

— Ha csak az kell, abban bizonyos lehetés. Ha Jolán nálunk lesz Inverstryban, átvisszük Gressbe mrs. Bellhez.

— Abban bizonyos vagyok, hogy mrs. Bell csinosnak és kedvesnek fogja találni.

— A minthogy az is. De nagyon is előre jöttünk, illik, hogy várjuk be őket.

Megállították öszvéreiket s kiáltottak Jolán-nak, hogy miért maradtak oly nagyon hátra.

— Oh, — mondá Jolán, mikor utólérte őket, — nagyon érdekes dolgokat hallottam; Graham ezredes oly sokat tud s oly érdekesen beszél Oroszországról és Afghánisztánról.

— Mit té Afghánisztánról beszéltek, mi meg Archievel a skót felföldről beszélünk — itt Afrika pusztáján. Ugy-e különös?

— Épen nem! arra én is sokat gondolok.

— Talán tudna is nekünk előadást tartani Karnak régiségeiről? — szolt tréfásan Leslie.

— Miért ne? Csak hogy nem arról a Karnakról, hanem a másikról, ott Franciaországban, melynek közelében élttem Arrayban, sok évig, mielőtt a Chateau-ba mentem nevelőbe.

— Igazán? Beszélje el kérem, ugy sem tudunk semmit gyermekeivéről.

— Oh az nagyon szomorú történet! Nagybátyám (anyám nővérének férje) francia nemes volt, s egy téli nap meglőttek az erdőn, a hol a többi urakkal vadászott. Borzasztó volt, mikor felholtan hozták haza; de nekem nem szoltak róla, igen fiatal voltam még. De e csapás megölte nagynémemet, a ki magával hozott volt Angliából, mikor szegény anyám meghalt. Búskomor lett, elzárkózott, senkit sem eresztett magához — s egy reggel őt is halva találták.

Akkor irtak apámnak, ő értemet jött s a Chateau-ba vitt és ott nevelőbe adott. Ez az egész. Talán, ha nagyobb lettem volna, jobban értettem volna mindezt, most, ha Arrayra gondolok vissza, csak a hosszú kocsizásokra emlékszem, melyeket néneimmel tettünk; ha nagybátyám vadászni volt a többi urakkal, mi elébe kocsiztunk, a Quiberon felsziget hosszában, a karnak-i romokhoz, melyeket kevés utas látogat. . . . Oh én sokat olvastam rólok: akarják hogy előadást tartsak történelmi olvasmányaimból, mindazon elméletekről, melyek egyenként mind oly világosak mint a napfény, s egy mással mind oly ellenmondók: a karnak-i kősziklák eredetéről s özonvi, másod- vagy harmad korszaki képleteik képződéséről? Akarják, hogy kezdjem?

— Oh nem, inkább csak beszéljen magáról. Hogy van, hogy az angol nyelvet el nem felejtette?

— No hát nagynémem természetesen tudott angolul s a Chateauiban is az egyik bölgy tudott. Oh, az minden európai nyelvet tudott s mindig azt mondta, hogy mindnek kulcsa a latin.

— Talán kegyedet is megtanította rá.

— Hogyne? Ha Virgilből megvizsgálán-

nak, remélem, kiállnám a próbát. Horáczból már nehezebben. Furcsa, hogy szét tudja szórni a szavakat azokban a rövid sorokban s hogy el tudja bennök rejteni az értelmet. Horáczzal soha sem tudtam boldogulni; nem volt hozzá elég türelmem. Oh, mily egészen más, a hogy Hugo Viktor beszél! s Ruy Blas-t, Hernani-t, Angelo-t beszél!

Grahammát egészen meglepte e kis leány váratlan tanultsága.

— De, kedvesem, — mondá, — hát a Cha-teauban nem volt tilos Hugo Viktort olvasni?

— Biz az volt, s ha a mama és a néni tudták volna, hogy olvassuk, majd ki is kaptunk volna érte. Mi azért csak olvastuk. S mért is ne? Hogy a világon bűn és igaztalanságok vannak — miért azt eltitkolni a leányoktól?

— Hogy én ezt a gyermekem eddig nem ismerem! — kiáltott fel Grahammék elragadtatással.

— S még is, Mrs. Graham, első nap mindjárt a keresztneveven szólított.

— S te rossz gyermek, most is Mrs. Grahamnak mersz szólítani! Nem vagyok-e testvéred? Szólíts Pollynak, vagy inkább Marynak, a mi az igazi nevem s a mi voltam is, míg férjem és Archie boszantásból Pollynak neveztek s aztán rajtam is ragadt.

Archie nek nagyon tetszett, hogy nővere ily testvéresen bánték Jolánnal, s csöppet sem félt neki, hogy a mint a társaság többi része, a dragomán vezetés alatt, utólrte őket, a beszélgetés általánosabb lön s ő ismét háttérbe szorult. Eddig még semmit sem tudott a Jolán multjáról s most annak örült, hogy egy pillantást vehetett gyermekkorára.

Fájdalom, gondatlan kőborlásaik az egyiptomi pusztákon, melyek oly kellemesek voltak, nem tartottak sokáig. Egy este épen visszatérőben voltak a folyón lefelé, s midőn Merhadz mellett eztek el, Izmat effendi jött eléjükbe csolnakon, nyilván azon czéllal, hogy velők találkozzék. Siettek azért kikötetni a csolnakot s a parton várták be a fiatal arabot. Ez meglehetősen fölindultnak s zavartnak látszott, és sietett is bevallani, hogy a legnagyobb zavarban van — nem mintha attól félne, hogy vendégeit valami veszély fenyegeti, hanem attól, hogy udvariataknak s vendégszeretetlennek fogják őt tartani.

— Hogy lehetne az! — sietett ellenvetni Grahamné, legkedvesb mosolyával.

Akkor a fiatal Izmat elmondta, hogy a legújabb hírek a fővárosból épen nem megnyugtatók; hogy az európaiak közül már is sokan elhagyták az országot; hogy a lapok tudósításai nagyon ellentmondók; s egyezől, hogy nem lehet tudni, mi fog történni; s aztán esedezve kérte, ne magyarázzák felre tanácsát, mintha itt időzések neki, vagy ajánának legkevésbé is terhére volna, de menjenek magok Kairóba, s ott az angol konzullal beszélve, győződjenek meg a dolgok állásáról.

— Kedves barátom, — mondá Graham ezredes, — mi tökéletesen értjük önt s halásák vagyunk figyelmeért és aggályaiért. Tény, hogy különben is ideje Kairóba visszatérnünk; hőlgyeinknek még ott vásárlásaik is vannak s a szuezi hajót sem szabad elszalasztanunk.

— Oh, hiszen elég időnk lesz még Kairóban, — veté közbe Grahamné.

— Oh, persze, — mondá férje, — a nőnek csak az kell, hogy ékszereket, szőnyegeket s ezüst csecsebecsüket vásárolhassanak, gondolnak is ők egyébre. No, jól van. Kedves Izmat, jöjjön velünk s ebédeljen velünk a dahabéan, ott megbeszéljük az indulást.

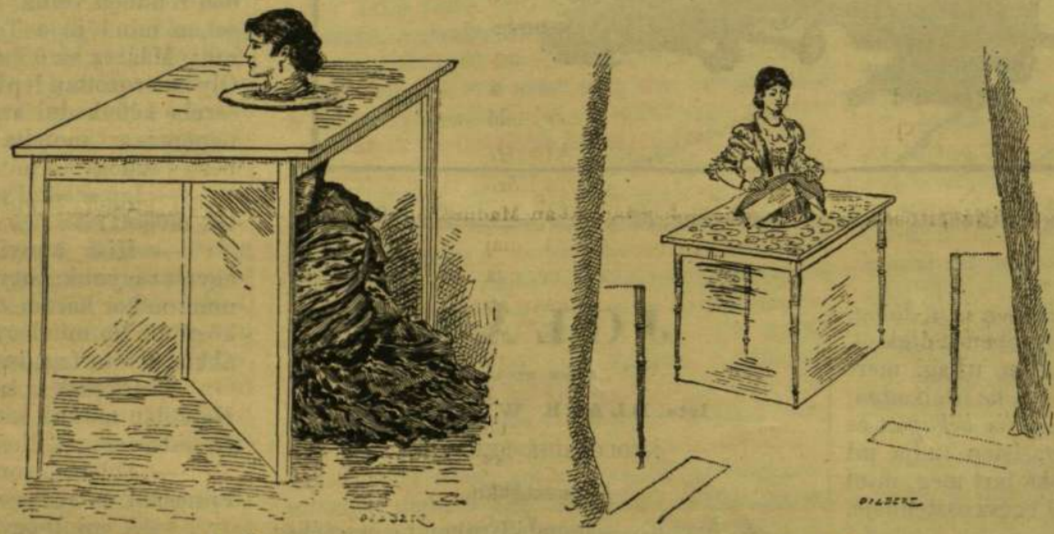
— Merjem elfogadni? — kérde Izmat a szép asszonytól. — Nem leszek toladok?

— Mit gondol, — felelt Polly, — bár csak In-verstryban is láthatnók mielőbb! Nemde Jolán?

— Mindenestre, — szólta az egész elfogulatlanul, — nem könnyen fogjuk elfeledni az Izmat ur szíveségét, melyet irányunkban tanúsított.

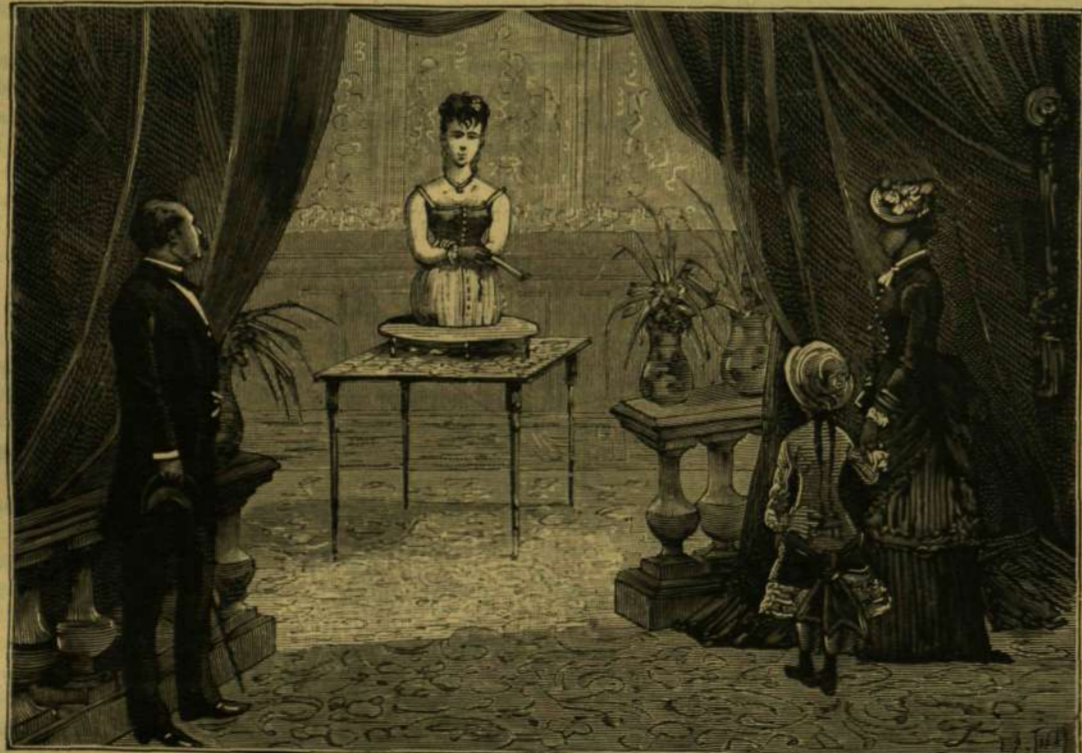
— Oh, kisasszony!

Az elhatározás, hogy azonnal visszatérjenek Kairóba s onnan — illetőleg Szuezből — az első hajón, a Ganges nevű postagőzönsön, haza induljanak, a társaság mindenik tagjának egyaránt kedvére volt, ámbar igen különböző okok-

1. ábra.

2. ábra.

3. ábra.

A FÉNYTAN ALKALMAZÁSA A BÜVÉSZETBEN.

ból. Winterbourne nyugtalanodott, hogy csak a budget előtt Londonban lehessen; Jolán is örült, hogy nemokára háziasszonykodhatik all-nam-bai vadászlakukban s ott mindent előre berendezhet és elkészíthet a saját elfogadására. Grahamné alig várta, hogy kis gyermekét viszont láthassa s Graham ezredes, hogy laza-czokat kényeztessen az inverstryoi patakban. Végre a lymni urinak is megvolt a maga oka, de ő azt nem mondotta.

Csak az előtte való nap is nagy vitája volt nővérel, melyben erősen kifakadt előtte a Jolán hidegsége s közönye miatt, mely jegyes-voltához épen nem illett.

— Jegyesed? — veté ellen a nénye. — Csak nem akarod, hogy ő hirdesse mindenki-nek, hogy jegyesed? Hiszen jeggyűrűt sem adtál még neki. Ha Kairóba érünk, első dolgod legyen, egy szép és értékes jeggyűrűt vásárolni neki. Bár különönsnek találok, hogy család-i ék-szere semmi sines, annál több alkalmad van neki ilyesmivel kedveskedni. Ha nincs elég

pénzed, szólj a férjemnek, ő szívesen előlegez; de míg jeggyűrűd a lány ujján nincs, addig nem követelheted, hogy mindenki előtt mutogassa.

S csakugyan, a mint Kairóba megerkeztek, veté is számára egy szép és értékes jeggyűrűt, melyet Jolán nagyon szívesen s nyájás köszö-nettel fogadott el. Egyébiránt az egész napot vásárlással töltötték. Graham ezredes és Win-terbourne ur, a konzul által megnyugtatta, hogy fenyegető veszély nincs, mely azonnali el-utazásukat követelné, s két napok levén még a «Ganges» indulásai, neki adták magokat a bazárok bejárásának és a mindenféle bevásá-rásoknak. Ezek legtöbbyire a Jolán kelengyé-jének beszerzésére irányultak. Ámbar csecse-be-csüket s apróságokat is vettek, egymás s otthoni barátai számára, de a fődolog mégis a Jolán leendő otthonának felkészítése volt. Win-terbourne ur, Graham ezredesné segítségével s jó tanácsaitól és jó ízlésétől támogatva, tör-merdek selyemkelmét, szőnyegét, szövetet és csipkét vásárolt; ércz-díszítveket, asztal- és kandalló-ékes-ségeket, serlegeket, tálcákat s díszedényeket s tudná isten mi minden, gyűlt rakásra vásárlá-saiból. «A leánynak meg kell adni a maga kelengyét» volt Winterbourne minden harmadik szava, ha egyik másik tárgynál kétségsbe vonták, vajjon szükséges, vajjon czél-szerű-e? Ő nem tud-hatta, mikép fogja Les-lie elhelyezni a maga s neje lakását s beren-dezni életmódjukat; azt sem tudhatta, mit fog vinni magával a ferfi, de azt hitte a leánynak meg kell lenni a maga kelen-gyéjének — s a sok szép-jóság minde-nüttjölkel és szépen veszi ki magát.

Jolán kevés részvé-tetmutatott mind e be-vásárlások iránt. Bi-zonyos szenvedőleges közönytél kísérte apja ebbeli nagy te-vekenységét. E magatartása Grahamné figyelmét sem kerítte el s meg kell vallani, nem épen kellemesen hatott rá. De mit sem szólt.

Hanem mikor más-nap Szuezbé mentek, s ott a Ganges posta-hajó fedélzetén még egyszer szettekin-tve, az indulás perczében Egyiptomnak búcsút mondtak és Polly, a maga élénk vérmér-sekével így szólt:

— Isten veled, szép Egiptom, — te nekem a legszebb ajándékot adtad, — egy szeretett nővérel ajándékoz-tál meg! — akkor Graham ezredes, ki mindent kételkedő figyelemmel kísért, meg nem állhatta, hogy saját gyönyoros modorában, melyet a teljesen szentelen közönyű álarczába tudott bur-kolni, így ne szóljon:

— Nem tudom, kedvesem, vajjon ész-lelte-e már más is, mily különbözőleg osztá-lyozhatók a házasságok? Vannak szerelmi-, illem- és érdek-házasságok; de ez nem meríti ki az összes eseteket. Nekem úgy tetszik, itt egy oly házasság készül, mely e kategóriák egyi-kébe sem tartozik; ha francia volnék, azt mondanám: *marriage de complaisance*, így nem tudom: udvariasságból, vagy csupa szíves-ségből való házasságnak nevezzem-e? Mert bi-zonyos, hogy Winterbourne kisasszony, ha só-gorom ajánlatát elfogadta, azt csak atyja iránti szíveségből tette!

(Folyt. köv.)

ÓRIÁSI POLYP.

Hugo Viktor «A tenger munkásai» című regényében vérfagyaló rajzot közöl egy tengeri szörnyetegről, mely óriási tapadó karjaival szorítja össze zsákmányát s lassanként kiszívja minden vérét, sőt a hústól is megfosztja, úgy hogy valóságos csontvázzá marad hátra. E rettenetes állatról azelőtt is terjedtek el hasonló hírek s időről-időre komoly tengerészek állították, hogy saját szemekkel látták a szörnyeteget, mely a «tengeri kigyó»-hoz s más állatokhoz hasonlóan a tenger kiváló nevezetességei közé tartozott.

Valóban vannak is oly nagy polypok, ha-bár nem oly veszedelmesek, mint eredetileg hitték. Képzünk is egy ily óriási állatot ábrázol, mely néhány év előtt Newfoundland mellett a Szentháromság öbölben fogtak. Ez állat hossza 9-30 méter volt. Teste szákalaku s lándzsacsicszerűleg végződik. Fején, a rendkívül nagy szemek mellett, melyek a remület főokát képez-ték, vannak a fogó karok, melyekkel az állat zsákmányát megragadja. Alul vastagok, a fő-karok meglehetősen erősek, számos csomóval s szívőszervekkel ellátva, míg a mellékkarok hosszú kuszónövényekhez hasonlítanak. Nevezetes ez állatnál az a sajátág, hogy akár üldö-zik, akár maga megy ki vadászatra, testéből fekete folyadékot bocsát ki, mely láthatatlanná teszi s a vizet egész sötétre festi. E folyadékból készítk az ismert sepia nevű barna festőanyagot, melyet a művészek szok-tak használni s e folya-dék után hívják a poly-pokat tintahalaknak is.

A polypnak különben igen sok faja van. Az apróbb, alig egy lábnyi hosszúságú, a magyar-tenger vidékén is talál-ható s a matrózok eczet-tel s olajjal eléggé élve-zetes eledelnek tartják. A nagyobb fajok azon-ban, melyeknek súlya átlag 300 kilogrammra megy, már élvezhetetlen állatok, sőt a czápák sem szeretik. Még nagyobb, sőt kétszer oly nagy po-lyp is található. A leg-nagyobbat egy «L' Aleo-ton» nevű francia hajó matrózái látták Teneriffa vidékén. Vadásztak reá, de nem sikerült elfogni. Midőn szigonynyal meg-szurtták s a fedélzetre akarták vonszolni, erős mozdulattal elszakította magát s eltűnt a hullámok közt. Ez állat súlyát 4 — 6000 fontra becsülték. Valószínű, hogy e szám túlzott, de azért kétségtelen, hogy a nagy poly-pok nem a tudományos mesék országába valók.

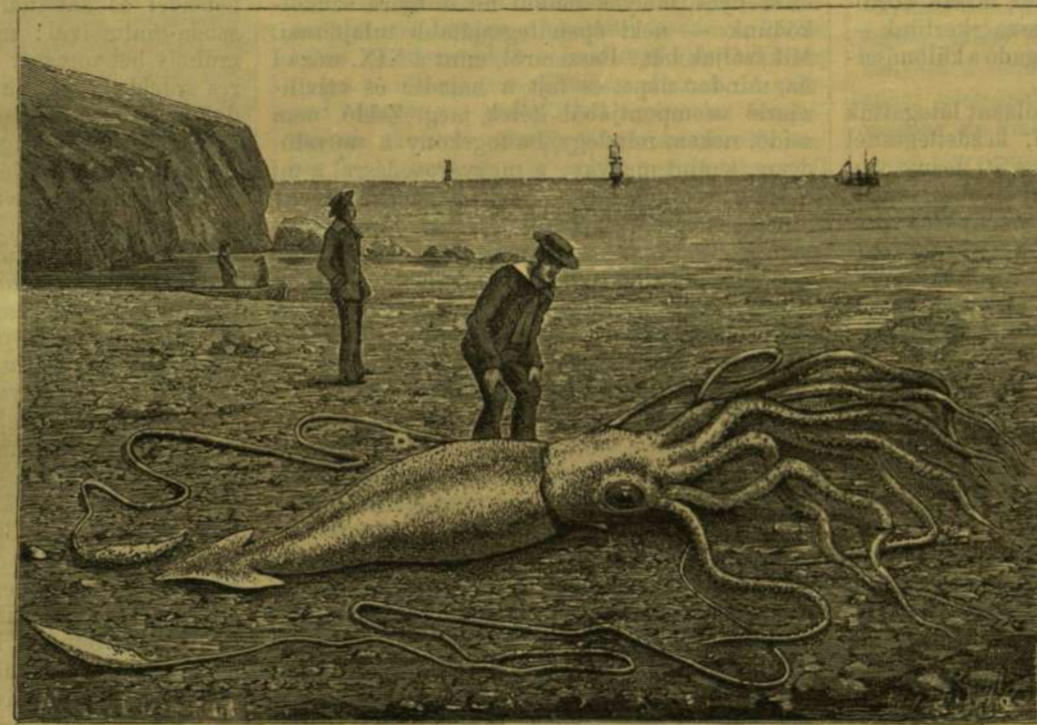
NÉGY NAP MÁRAMAROSBAN.

II.

Az első napra, nem a legesélyesebb gaz-dálkodással, a legkisebb utrészet levén előnkbe szabva, nem kellett igen korán talpon lennünk. Kocsijaink csak 6 órára voltak rendelkez s pontosan indultunk. A szlatinai sóbányák megtekintése levén programmunk első pontja, a Tisza kincstári hidján — rozant állapotján meglát-szik a tulajdonos! — átkelve, Falu-Szlatinát, az utat egész hosszában szegélyző kocsmaival s pálinka-büfével, elhagytuk s a mérsékelt ma-gaslaton fekvő Akna-Szlatinára érkeztünk. A domb parkányán álló katolikus templomnál le-szálltunk, hogy a mellette levő ponkról a gyö-nyörü kilátást élvezzünk. Kerített helyen, zsin-dély-fedelű lugassal s padokkal ellátva, igazi Bellevue, mint egy várkastély. Előttünk a Tisza és Apsa völgye, jobbról a «magas Magura, sok hegyek izmos ura» — mint a leoninus Gyö-nyörü énekelte — távolabb a Borsova-hegység, a máramarosi havasok amfiteatruma: mily fel-séges kép! De azt mondták, ennél még szebbe-t is látnunk, siessünk! — A templomtól a bá-nyáig az ut két oldalán magas fenýő gerenda-

póznák, zöld galyfűzrérel körülfontva s minde-niken a magyar czimer, hosszu sorban vezettek a kincstári iskoláig, mely két osztályban, 180 s 60 növendékét fogad magába naponként. A kincstár, a hol kegyur, nem igen gondoskodik az iskoláról. Nagyobb urnak tartja magát, mint-sem a törvény neki s parancsolna s a «legfőbb 80» számmal, vagy a tankötelesek összegének megfelelő osztályok felállításával nem sokat törődik. Ennek még eklatansabb példáival is találkoztunk utunkban, de már Szlatinán is megjegyeztem magamnak.

A bányából Szabadhegyi kincstári igazgató ur volt szíves vezetők. Nekem, a ki Erdély majdnem valamennyi sóbányáját láttam, a ki annak a reneteg kősteleppnek, mely a föld alatt, a galicziai Vielschkatól valószínűleg össze-függő tömegben vonul el Máramaros alatt, át Erdélybe s Dézsaknától két ágban — egyfelől Parajdig, másfelől Tordán, Marosujváron át Vizaknáj terjed, annyi pontját ismerem, — a ki a tordai aknában a dörgő s hosszan morajló s nyolcz-tiz szótagra képes visszhangot hall-gattam, a ki aczélsodronnyu miáshan ereszked-tem le a marosujvári bányák mélységeibe, fűrdtem Vizaknán a rómaiak beomlott bányái-nak üregében támadt sötét sulyos s az uszni nem tudót is fantort vízében, a hol a gyermek is hatvan öles mély vizet gázol — nekem mon-dom a szlatinai bányák nem sok újat ígértek. Érdekel hallgattam azonban a térrajzokkal

ÓRIÁSI POLYP.

kisért magyarázatot, melylyel a kincstári igaz-gató a sóaknázás régi és új modorát előnkbe adta — a régi harangalaku s felülől beomlás-nak, alulról vízfakadásnak kitett módszer fölött az új tárnarendszer előnyeit s szabotosságát fejtegette. Még nagyobb kedvteléssel szemlétem az óriási villanytelepet, mely a földszinén mű-ködve, a föld gromrában levő bányá-üregeket villanyvilágítással látja el; s a nem tudom hány löerejű gőzgépet mellette, mely a kiakná-zott sőt a mélyből föl-, s az embereket a má-lhában le- és fölszállítja, egyenletesebben, mint a gőzsiólkó minket a budai vár fokára. Beleül-tünk a málhába — acél sodrony-kötelen lógó nagy láda, két sor ülésel, hat ember számára — s oly biztosan s nyugodtan, mintha szobá-ban ülünk, lebegettünk a borzasztó mélységben, a sötét torokban előbb, aztán lejjebb a nyíló üregben, villanyfényvel világítva, mely a fe-néken először sürgő hangyáknak, majd kis hegyi törpéknek, aztán iskolás gyermekeknek, végre felnött embereknek mutatta a munkáso-kat, a kik közé leszállottunk.

Szlatinán a végkép felhagyott Krisztina- és Albert-bányákon, s az ideiglenesen nem művelt, de tartalékban tartott József- és Ludovika-bányákon kívül, az 1789-ben két akna-torokkal megnyitott, de már 1790-ben összevágás által egyesített Miklós- és Kunigunda-bányák és az 1808-ban megnyitott Ferenc-bánya vannak jelenleg művelésben. Mi az előbbit, a kettős

bányát láttuk. Belsejök egy hosszúságúhoz (394-méter) képest keskeny (17—50 méter közt váltakozó), de egészen óriási templomhajót képez, melynek hosszközepén roppant só-oszlop emel-kedik, a művelés folyamában körülívágya s épen hagyva a sötétből. Impozáns látvány. Mégis szebbek a természetalkotta bércek, vagy gletserek, a föld színén, a nap világán!

A bányából kijőve azonnal a só-szállító, keskeny vágányu vasutrá ültünk, mely a hegy lejtőjén a kincstári kamaráig szállított bennün-keket, hova előre küldött kocsijaink vártak. A ka-mara, Szigettől északra, a várossal csaknem összefügg. A mit itt látni akartunk, nem a ka-marai épületek voltak, melyeken csakugyan semmi látni való nincs is, hanem a nagyserű fűrészalom, mely a kincstári havasok erdői-ből a Tiszán ide szállított fenyőket deszkáká s lécekké dolgozza föl s a legszebb és legnagyobb, melyet valaha láttam. A fűrészalom ma nem a kincstáré, hanem a regensburgi (bajor) ere-deti Grödel firmáé, mely e malmot, a kincs-tárral kötött szerződés alapján, maga állította fel s kezeli. A szerződés tíz évre szól, oly mó-don, hogy évenként legfőbb 90,000 négyeszőg méternyi fát (gerenda átmetszetben) van joga feldolgozni; négyeszőgmetéret 3 frt 53¹⁰/₁₀₀ kraj-czárijával fizeti a kincstárnak s a tíz év letelét-vel az egész gyártelepet, felszerelésével, a kincs-tár tulajdonába bocsátja minden további kár-pótlás nélkül. A fűrészalom 16 nagy fűrészel dolgozik, melyek összesen 160 ellet (vagyis egyes fűrés - pengével) vannak ellátva s az egész-zet egyetlen nagy gőz-gép hajtja. Különböző vastagságú deszkák és lé-czek, a legfinomabbakig, kerülnek ki alóla, párat-lan gyorsasággal s szabotossággal. Az elesőtör-médek fűrészpör fűti a gépet, melye szerint egyetlen ha-sáb fát sem vesz igénybe.

Jó félórát töltöttünk e szép gyártelepben, végig nevezte benne mindent. Majd kocsikra ültünk s Veresmartná a Tiszának s a mellette haladó nagy országútnak egy kis idő-re búcsút mondvá, délkeleti irányban indultunk, hegy-föl, hegy-le, kisebb-szerű s könnyen járható dombháton át, Alsó- és Felső-Rónán keresztül Rónaszékre, Máramaros második sóbánya-telepé-re. Szlatinától Rónaszék-ig most készült a kincs-tári vasut, a só-szállítás közvetítésére.

Rónaszék gyönyörü völgykatlanban feks-zik, igazán regényesen. Magas dombon álló kath. temploma, valamint bányáépületei messzi-ről már esábitólag intenek, eser- és bükkerdeik keretéből, a hozzájuk közeledő utas fele. De minket nem a táj szépsége vont. Az Apati-bányát akartuk látni — s mondhatom ki is fizette a fáradságot, melylyel idejöttünk s belsejébe leereszkedtünk.

Rónaszéken van a legrégebb bányaművelés Máramarosban. Nem említve ósrégi bányáit, tizennégy felhagyott bányája van, melyek közül nevezetesebbek a Ker. Sz. János-, Rákóczy-, Kurucz-, Vizakna-, s legnevezetesebb az Apati-bánya. Így nevezik, mert I. Apati Mihály erdélyi fejedelemének alatt nyitattott meg, 1676-ban. Kilenczvenkét évi művelés után azonban, 1768-ban, nagymértékű vízbefakadás miatt, mely a művelést lehetetlenné tette, felhagyatott. Még a régi, kúp-alaku módon volt művelve, úgy hogy belseje egyetlen harangalaku, gömbölyű kupa üregét mutató. A víz, mely felekén fakadt fel, lassan bár, de folyvást emelkedett benne, úgy hogy ma már 50 öl mélységűnek mondják, míg a fölötte domborodó boltzást legmagasb tengelye már csak 14 öl. A víz azonban most is folyvást emelkedik és pedig tíz évenként átlag ötödfél lábnyit. Ha ez így tart (a mi azonban kérdés, mert a víznyomástól függ, nem éri-e el tetőpontját, melyen túl a víz nem fog többé emelkedni), 25—30 év múlva vége lesz a

szorukkal volt borítva, melyeket az elhunyt családja és tisztelői s barátai helyeztek a ravatalra. Kitünt ezek közül a m. tud. akadémia gyönyörű borostyán- és pálmalevelekből készült koszorúja, széles nemzeti színű szalagjával. A koporsóra volt helyezve a tud. egyetem bölcsészeti karának jelvénye. A végtisztességen megjelentek: dr. Pauer Tivadar miniszter, dr. Szabó József egyetemi és Sztoczek József műegyetemi rektorok, az akadémia számos tagja. A boldogult, dacára előre haladt korának, épen nem volt megtört aggyasztán, s az akadémia ülésén rendesen megjelent. Az utóbbi időkben azonban, mióta tanári állásából nyugalomba vonult, nagy kedvetlenség komorította s ezért szeretett elhúzódni. Tudományos tekintélyével és egy gyöngye pillanatával valaki rutul visszaélt, s azt az ő nevével pénzszerésre akarta felhasználni. Ugyanis a jeles matematikust rábírták, hogy val-mi lottójátéki kombinációra rámondja, hogy az helyes. Ez a valaki aztán, a hírhedt Orlice mintájára, a lapokban csaltathatlan terméket kezdett hirdetni és nem állította ott Petzvalra is hivatkozni. Ez sok kellemetlenséget okozott az érdemes tudósoknak, s hozzá járult ahhoz is, hogy mint tanár, nyugalmataltott.

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: MACSKÁSI ANTAL, egeresi közbirtokos, derék hazafi, ki a szabadságharcban Bem kedvelt tisztje volt. A kolozsmezei közelében is tevékeny részt vett; de mióta a nagyváradi kolozsvári vasút építésénél, egy vonat összeütközésekor, sebet kapott s egyik lábát e miatt elveszté, a köztvékenységtől vissza kellett vonulnia. — TURCSÁNYI GYULA, a szabadságharcban honvédfőhadnagy, ki az irodalomban is többször fellépett, s a budai népszínházban népszínműveket is írt, legutóbb pedig a „Katholikus család” szerkesztője volt, 52 éves korában. Budapesten. — STRADA RUDOLF, kir. tanácsos, budai háztulajdonos, közbecsülésben élt öreg ur, 74 éves korában. — BALASSA JÁNOS, a szentesi ág. hitv. egyháznak harmincegyedik évig rendes, négy év óta nyugalmazott lelkesze, 71 éves korában. Szentesen. — BOROS JÓZSEF, Biharmegye egyik régi tisztviselője, élesei szolgabíró, 79 éves korában. — JAN JÁNOS, kir. ügyész, hosszas betegeskedés után Rimaszombatban.

TAKÁCS ISTVÁN, evang. néptanító, 81 éves korában, Nemeskércen. — ELEKES FERENCZ, 67 éves korában, Ny.-Adonyban. — LUKÁCS JÓZSEF, erzsébetvárosi polgár, 81 éves korában. — HOFFMANN VILMOS, gyógyszerész és a szabadságharcban honvédfőhadnagy, 51 éves korában. — HÓ ISTVÁN, postamester, 57 éves korában. Karcagon.

ÓZV. ÖNÖDY ZSIGMONDNE szül. Szabó Erzsébet, köztisztviselőben élt urnó, ki Karlsbadban hunyt el, s mély részvét közt, 63 éves korában temették el. Domonyban. — BÁRÓ LÉPETHAY ANTALNE szül. Almaj Gizella, Lovrinban. — ÓZV. BAUER FERENCZNE szül. Pöschl Julianna, dr. Brózik Károly budapesti tanár nagynyája, 83 éves korában. Huszon. — ÓZV. AGÁCSI DANIELNE szül. Kisvetter Antónia, Szeged néhai tanácsnokának neje, 65 éves korában Szegeden; ugyancs KÖRÖSY JÁNOSNE, a Dugonics szülőházának tulajdonosnéje, 62 éves korában. — MARIA MONICA, Orsolya-rendi apáca (esaládi néven Heim Terézia), 41 éves korában. Sopronban. — ÓZV. RÉPÁSSY KÁROLYNE s ül. Domszits Ilona, 43 éves korában. Szegszárdon. — ÓZV. FARKAS JÁNOSNE szül. Rupf Emilia, 50 éves korában. Kolozsvárt. — ÓZV. BÜSZÖRMÉNYI JÓZSEFNE szül. Szilágyi Erzsébet, 65 éves korában. Debreczenben. — ÓZV. CAVEGGIA FRIGYFSNE szül. Gerozza Antónia, Fiumében. — ZUBEK BERTALANNE szül. Gilling Maria, fővárosi kereskedő neje, egy havi házasság után, 25 éves korában. — MARKOVICS ISTVÁNNÉ szül. Gábor Maria, 49 éves korában Kolozsvárt.

CHAMBOARD gróf temetése szept. 3-án lesz Görzben, hol nagyatyja, X. Károly porai is pihennek. A frohordfi halottas házból a koporsó a temetés napján reggelén érkezik Görzbe, azonnal a székes-egyházba szállítják, s ott délután 5 óráig marad, mikor a végtisztesség megkezdődik.

SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ.

Bakarest. A küldeményt kézbesítették K. F. urnak. Sajnáljuk, hogy látogatása elmaradt. A rég készülő magazinleület legközelebb utnak indítjuk. Déva. T. G. A közlemény érkezik, s mielőtt a kép elkészülhet, sorra kerül. A lap iránt intézkedünk. Badar Laozl. A tárgy jó, de a kidolgozás messze

mögötte marad s nem terjeszkedik túl az obligát beszélyírói frázisokon. Uj fordulatok a nyelvben, új lélek-tani és tipikus vonások ellésése: ezek azok a kellé-kek, melyekre elengedhetlenül szüksége van annak, ki a népelet erő- és életteltjes rajzával kíván hatni. Falusi tarkaságok. Inkább a zöld szaluk mögöl vannak elvesse s csak felszínesen érintik a falusi életet.

Tartalom.

Szöveg: Petzval Ottó. — Apró történetek: I. Csillag Erzi... II. Az apa. III. A számadó. Költémé-nyek. Posa Lajosról. — Az eltűnt. Igaz történet. K. T. K.-tól. — A frohordfi kastély. — A Marabut oroszlan. — Az 1831-ki nagy kholeráról. Egykoru jegyzetek nyomán írta K. Nagy Sándor. — Jolán. Angol regény. Irma Black William. — Oriási polyp. — Négy nap Máramarosban. II. Szász Károlytól. — Zágrábi képek. — A fénytan a búvészetben. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálhíresek. — Szerkesztői mondani-való. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Képek: Petzval Ottó. — A frohordfi kastély. — A Marabut (szent) oroszlan. Pavy Jenő festménye után. — Zágrábi képek: 1. A város látképe. 2. A székes-egyház és környéke. 3. A Jellasics-tér. — Jolán. — A fénytan alkalmazása a búvészetben. (3 kép.) — Oriási polyp.

HETI NAPTÁR. Szeptember hó.

Nap	Katholikus és protestans	Görög-Orosz	Izraelita
2 V 6 16 Órangy.	6 15 Absolon	21 B 11 Tádé a	30 Rosch.
3 H Mansvét pk.	Mansvét	22 Agathonik	El. R.
4 K Rozália, sz. M.	Mózes, Rozália	23 Párkas	2
5 S Victorin vért.	Eros, Herkules	24 Eutik	3 S. 40 n.
6 C Zakariás prof.	Magnus, Szib.	25 Bartalan ap.	4
7 P Regina sz. vt.	Regina	26 Adorján, N.	5
8 S Kisasszony	Mária születése	27 Poemen	6 S. 6. 8. 9.

Holdváltásai: 3 Újhold 1-én 3 ó 30 pk. délután.
Felelős szerkesztő: Nagy Miklós.
(L. Egyetem-tér 6. szám.)

Eskór (epilepsia) és minden ideg-betegség levél útján gyógyít-tatik dr. Killisch specialista által, Drezdában (Szász-oroszág). — **Ezer meg ezer gyógyítás.** A párisi tudományos társaság aranvérmé.

HIRDETÉSEK.

Egy hatszor hasábozott petitsor, vagy annak helye egyszeri igtatásnál 15 kr.; többszöri igtatásnál 10 kr. Bélyegdíj külön minden igtatás után 30 kr.

Kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad BÉCSBEN: Dukas M. Riemergasse 12, Schalek Henrik Wollzeile 12, és Oppelk A. Stubenbastei 2.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvtáránál kapható:

HÖLGYEK TITKÁRA.
LEGUJABB ÉS LEGTELJESEBB LEVELEZŐKÖNYV NŐK SZÁMÁRA,
minden előforduló alkalmakra való fogalmazási mintákkal, mindenféle társasági, családi, bizalmas és szerelmi levelekkel, különféle ügyirat-mintákkal és alapos utmutatással a levélírás szabályait illetőleg rövid helyesírás-tannal, a magyar polgári jogok és kormányzat ismertetésével stb.
Negyedik bővített kiadás. Ára kemény kötésben 1 frt 50 kr.

FONTOS

!!!TÁVOL-, RÖVID- ÉS GYÖNGE-LÁTASUAKRA!!!

A legjobb szemüveget nyújtja jótállás mellett
SOLOMONSON N. H. látserész, vaczi utca 19.
Leggazdagabb választék párisi színházi látésök- és tábori távosévekből, 5-20 frtig.
Nagy választék amerikai emberi műszemékből.

Szabadék, zúzó- és daru-malomb, „Terzo”, min- diennemű gabona neműk zúzósa s da alására, vala- mint egyéb ter- menyek porlasz- tására. I. számú (kezi hajtásra), munkaképesség 400 kilóg napon- kint 75 frt. II. sz. (erőhajtásra); munká- képesség 1000 kilóg n-ponkint 95 frt. Ugyanínt

a hardthoz gyümölcs-aszaló „Phénix”, min- denféle, mint a gyü- möles, növények, zabonmentek, hus (hal), kivonatok, stb aszalására szolgál- sára, eléggé gyu- korlatnak elismer- ve; 50% idő- és 70% tüzelőanyag megta- karításával; minden tisztálanyaggal föl- hető; 100 egész 168 forintig szállítja
KRAUSS ÉS TÁRSA, cs. k. szab. gépgyára, Bécs, Wáhring.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent s kapható:

Mondások az élet könyvéből.
Kijegyzette
Greguss Agost.
Toldalék.
Mondások a mesékből.
Ára vászonba kötve 1 forint.

Adalék a lélek életrendjéhez.
Irta
b. Feuchtersleben Ernő.
A harminckettedik kiadás után Németből fordította
Dr. Klekner Alajos.
Ára vászonba kötve 1 forint.

Főnyeremények
50,000 forint
20,000 forint
10,000 forint
8000 forint
6000 forint
5000 forint
stb. összesen

10,000 nyeremény készpénzben fizetendő.

A sorsjegy ára csak 1 forint.

Kincsem-sorsjáték Budapesten
huzás október hó 22-én.

1-ső főnyeremény értéke 50,000 forint

2. főnyeremény értéke 20,000 frt
3. főnyeremény értéke 10,000 frt
továbbá 2 nyeremény a 4000 frt, 3 nyeremény a 3000 frt, 5 ,eremény a 2000 frt stb. összesen

10,000 nyeremény=186,000 forint.
Minden nyeremény készpénzben kifizettetik
20 % levoná sal mint a különben is szokásos állami nyeremény adó equivalentje.

Mi-den sorsjegyvétel után a hivatalos sorsolási jegyzék bérmentesen és díjtalanul megküldetik.
Sorsjegyek 1 frtjával (11 sorsjegy 10 frt) kaphatók a magyar lovaregylet sorsjegy-irodájában Budapesten (nemzeti Casinó).
Tekintettel a Kincsem sorsjáték rendkívül előnyös játéktervére, a sorsjegyvétel saját érdekükben arra figyel- meztetnek, hogy a Kincsem-sorsjegyeket a más oldalról szétküldött 1- és árusorsjegyekkel össze ne tévezzék.

Meidinger-kályhák.
HEIM H., fiókja: Budapest, Thonet-udvar.
Gyár: Ober-Döbling, Bécs mellett.
Raktár: Bécs, I., Kärntnerstrasse Nr. 42.
Legjobb szabályozható, töltő és szellőztető kályhák.

Nagy és gyors fűtő-erő, a kályha cse- kély nagysága dacára; teljes és a mel- lett leggyorsabb szabályozhatósága a tüzelésnek; a tűz tetszés szerinti tar- tama, igen egyszerű kezelés és minden tisztogatás, s a terhes hevítő hőség mel- lőzésével; legolcsóbb fűtés és a kályha nagy tartóssága; jó szellőztetés a szel- lőző cső alkalmazása mellett.

Egész 3 szobáig elégséges 1 kályha fűtése. Központi fűtés egész épületek számára. A gyár védjegye a kályhaajtó felsője van benne. 1100

MEIDINGER-OFEN
H. HEIM

Tervezetek és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

CSAK
a „Gyors-másoló“ 1150
(cs. k. osztrák kiz. szabad, magy. kir. szabad.) a legújabb, legeg- yorsabb és legbizalmasabból- nak elismert sokszorosító ké- szülék iratok, rajzok, hangjegyek, stb. effélékre. Az elenyészhetetlen levonatok (minden színben) vitel- díj-leszállítást élveznek. Ke- szülék hozzáfalóval együtt 7 márká. Elismert iratok, terve- tek, stb. ingyen és bérmentve.

Krause Gyula.
Zittau, Szászországban, egyedüli tulajd. a cs. k. osztr.-magyar szabadalmának. (1334, 23217. stb.)

Non plus ultra
Kuba-kávé
épen most érkezett, nagyon zamatos, erős, finom ízű, nagyüzemi
1 kilo 1 forint 80 kr.
továbbá következő fajta nagyon finna, finom és jéles kávé:
Gyöngy Ceylon kávé 1.98
Gyöngy Costarica zöld 1.98
Gyöngy Manilla, világos 1.85
Arab Mokka 1.84
Afrikai Mokka 1.54
Méndó (Aranyjáv) 1.90
Java malang, zöld 1.30
Domingo, válogatott 1.40
Santos, szára zöld 1.30
Hilo, nagyon erős 1.20
Pahia, jó ízű 1.18
Jamalca, erős és jó 1.14
Kinnuakál, szőlőkának 0.90
Háló, mely pótlán, utóvért mel- li 4/4 Kó. tartalommal, minden- fele vām- és pósta bérmentesen küldetik úgy, hogy az átvevőnek semmi költséget sem kell viselni.

MAITI R. TRIESTBEN.

A FRANKLIN-TÁRSULAT kiadá- sában Budapesten megjelent és min- den könyvtáránál kapható:
Kisfaludy Sándor
összes regéi
Két kötet a költő arcképevel, egy kötetbe kötve ára 1 frt 60 kr

GLEICHENBERG
gyógyhely Stájerországban.
Páris 1878.

Egy orai köcsöt a magyar nyugati vasút Feldbach állomásánál.
Évad kezdete május 1-én.
Gleichenbergi és Johannsbrunn ásványvizek, valamint forrás- zermékek kaphatók minden ásványvíz-kereskedésben, ugyancsint a forrás-igazgatóságán Gleichenbergben; hova a tudakozóda- sok és megrendelések lakások és kocsikra, is intézendők. 6208

FOLYÉKONY GLYCERIN-CREME

Legfinomabb glycerin - szappan glycerin és illatos néve- nyekből, kitűnően tisztít és élénkíti a bőrt, és egy finom piperezappan minden kívánt előnyé- vel bír. Darabja 35 kr.

BENZOE
glycerin - szappan.
Ára 35 kr.

sikerült egyesítése a leg- általánabb szerekek, melyek a bőrt nemcsak simábbá és finomabbá teszik, hanem annak fiatalos frissességét fönnt- tartják. A folyékony gly- cerin-creme eltér az ed- dig közönségesen haszná- lt glycerin-illatszer- től, melyek a glycerinben kívül semminemű hatá- lyos részeket nem tar- talmaznak. — Egy üveg ára 1 forint 20 kr.

Magyarhon első, legnagyobb és legjobb hírnevű óráüzlete.

BRAWSWETTER JÁNOS SZEGEDEN

cs. kir. és m. kir. szab. chronometer és műórás, főtulalója az első egyedüli kules nélkül föl- huzható remontoir inga- óráknak stb. stb.

ÓRAK RÉSZLETFIZETÉSRE
10 évi jótállás mellett.

Ujtitelvé:
London 1871.
Kecskemét 1872.
Bécs 1873.
Ujvidék 1875. Szeged 1876.
Páris 1878. Székesfehérvár 1879.

Arany- s ezüst szobórák, egy kules nél- küli ingaórák (saját szabad. találmányom szerint), továbbá minden egybenmű órák és ezüst óráknak előnyös részletfizetési feltételek és 10 évi jótállás mellett.

Levélbeli megkeresésekre pontosan választlatik. Képes árjegyzék kívánatra bérmentve. Javítások pont. eszközöltenek.

Magyarhonelső, legnagyobb és legjobb hírnevű óráüzlete.

Gyökönce szappan (Speik Seife) ára 35 kr.
Párisi hölgypor (legfinomabb poudre de riz)
a bőrnek a leggyengédebb fehér színt adja, és ártatlansága mellett mégis a bőrt simán és szárazon tartja. Hölgyeknek, úgy férfiaknál is borotválás után, nagy kedveltségnek örvend. — Egy doboz ára 50 kr., tollal 1 frt.

Kézmosó-por mandulaszappan és spermacébtól ké- szítve, a legártatlanabb arcz- és kéz- bőrtisztító szer. — Egy doboz ára 50 kr.

Amerikai kantsuk-tyükszemgyűrűk s essentia. Ára 60 kr.

Rouge végétal pirostitó, ára 50 kr.
Kapható Magyarország minden jelentékenyebb gyógy- és illatszer- tárákban, valamint a gyártónál

KIEJHAUSER H. néli illatszerész és vegyész (Sporgasse 3.) Grätzban.
FŐRAKTÁRA:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél, BUDAPESTEN, VI. ker., királyi-utca 12. sz. a.
Hamisított párisi hölgypor-tól óvakodni tes- sék. Csak az tekintendő valódinak, melynek dobozán, valamint használati utasításán a fenti védjegy látható.

A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten megjelent:

JULES VERNE
érdekes iratai magyar fordításban.

A Robinsonok iskolája. Fordította Vasi Imre. 46 képpel. Fűzve 1 frt 60 kr.

A föld felfedezése. I. kötet: A híresebb utazók története, a legrégebb időkől a XVIII. századig. Ford. Brozik Károly. 2 frt.
II. kötet: A XVIII. század híres hajósai. Fordította Brozik Károly. 2 frt.

Utazás a holdba és a hold körül. Második kiadás. Képekkel. Fűzve 1 frt 20 kr.

Öt hét léghajón. Utazás Afrikában. „Cinq semaines en ballon” című műve után. Képekkel. Második kiadás. Fűzve 1 frt 20 kr.

Három orosz és három angol kalandjai. Franciaából átdolgozta Nagy István. Képekkel. Fűzve 2 frt.

Utazás a föld körül nyoleczvan nap alatt. Képekkel. Fűzve 2 frt.

Utazás a tenger alatt. Képekkel. Fű-ve 2 frt.

Grant kapitány gyermekei. Fordította Vártesi Arnold. Két kötet. Sok képpel. Fűzve 4 frt.

Strogoff Mihály utazása Moszkvától Irkutskig. Fordította Szász Károly. Képekkel. Fűzve 1 frt 60 kr.

A rejtelmes sziget. Három részben. Átdolgozta Szász Károly. Képekkel. Fűzve 2 frt.

Servadec Hector kalandos utazása naprendszeren át. Átdolgozta Szász Károly. 2 frt.
Képekkel. Fűzve

A Bégum ötszáz milliója. Regény. A „Bounty” lázadóí. Elbeszélés. Franciaából. Átdolgozta Szász K. Képekkel. Fűzve 1 frt 20 kr.

Tizenöt éves kapitány. Regény. Franciaából Szász Károly. Képekkel. Fűzve 1 frt 80 kr.

A Jangada. Nyolczszáz mértföld az Amazonon. Franciaából fordította Vasi Imre. Képekkel. Fűzve 2 frt.

Könyvedvelőknek!
Az érdeklődők szives tudomására szolgáljon, hogy az osztrák területre nézve

SZELINSKI GYÖRGY
(azelőtt GORISCHÉK KÁROLY)
csász. kir. egyetemi könyvkereskedő
BÉCSBEN, I. Stefansplatz 6.
összes kiadványainkból gazdagon berendezett raktárt tart, s nála úgy régebben megjelent, mint jövőben megjelenendő kiadványaink megjelenésük után azonn. minden árkülönb- ség nélkül megszerezhetők.
Budapest, 1883.
FRANKLIN-TÁRSULAT
magy. irod. intézet és könyvnyomda.

THEDO tanár szakállhagymája,

legjobb és legbiztosabb szer a szakáll szép növényének eszközlésére. Számtalan vannak még legmagasabb rangú férfiak között is, kik szép szakállat csupán e szernek köszönhetnek. — E szer a szakállt hihetetlen gyorsasággal növeszt, úgy hogy általa még 13 éves ifjú is a legvirágzóbb idők alatt teljes szakállhoz jutnak, miről a bizonyítványok ezrei is tanúskodnak.

Vadász sport-cikk.

Jó minőségű belső Lefanchoz vadász-fegyver valódí Ruhán-cével 25, 28, 30 fr. Damaszk-cével 30, 40-50 fr. Egyenlő Lefanchoz fegyver 25-30 fr.

10-15 fr. Kétsósúv kasszif-fegyver 12,50, 16, 18, 20, 25, 30 fr. Minden egyes fegyvert puskműveléssel beüvegezték. Ha kémi okból fegyver nem felel az meg, 14 nap alatt kicseréltem, vagy értéket megérttem. Híres Lefanchoz töltények

barra 1.-1.40. Lancsater barra 1.40. 1.70 100 drb. 1.40, 1.70, 2.00, 2.30, 2.60, 3.00, 3.40, 3.80, 4.20, 4.60, 5.00, 5.40, 5.80, 6.20, 6.60, 7.00, 7.40, 7.80, 8.20, 8.60, 9.00, 9.40, 9.80, 10.20, 10.60, 11.00, 11.40, 11.80, 12.20, 12.60, 13.00, 13.40, 13.80, 14.20, 14.60, 15.00, 15.40, 15.80, 16.20, 16.60, 17.00, 17.40, 17.80, 18.20, 18.60, 19.00, 19.40, 19.80, 20.20, 20.60, 21.00, 21.40, 21.80, 22.20, 22.60, 23.00, 23.40, 23.80, 24.20, 24.60, 25.00, 25.40, 25.80, 26.20, 26.60, 27.00, 27.40, 27.80, 28.20, 28.60, 29.00, 29.40, 29.80, 30.20, 30.60, 31.00, 31.40, 31.80, 32.20, 32.60, 33.00, 33.40, 33.80, 34.20, 34.60, 35.00, 35.40, 35.80, 36.20, 36.60, 37.00, 37.40, 37.80, 38.20, 38.60, 39.00, 39.40, 39.80, 40.20, 40.60, 41.00, 41.40, 41.80, 42.20, 42.60, 43.00, 43.40, 43.80, 44.20, 44.60, 45.00, 45.40, 45.80, 46.20, 46.60, 47.00, 47.40, 47.80, 48.20, 48.60, 49.00, 49.40, 49.80, 50.20, 50.60, 51.00, 51.40, 51.80, 52.20, 52.60, 53.00, 53.40, 53.80, 54.20, 54.60, 55.00, 55.40, 55.80, 56.20, 56.60, 57.00, 57.40, 57.80, 58.20, 58.60, 59.00, 59.40, 59.80, 60.20, 60.60, 61.00, 61.40, 61.80, 62.20, 62.60, 63.00, 63.40, 63.80, 64.20, 64.60, 65.00, 65.40, 65.80, 66.20, 66.60, 67.00, 67.40, 67.80, 68.20, 68.60, 69.00, 69.40, 69.80, 70.20, 70.60, 71.00, 71.40, 71.80, 72.20, 72.60, 73.00, 73.40, 73.80, 74.20, 74.60, 75.00, 75.40, 75.80, 76.20, 76.60, 77.00, 77.40, 77.80, 78.20, 78.60, 79.00, 79.40, 79.80, 80.20, 80.60, 81.00, 81.40, 81.80, 82.20, 82.60, 83.00, 83.40, 83.80, 84.20, 84.60, 85.00, 85.40, 85.80, 86.20, 86.60, 87.00, 87.40, 87.80, 88.20, 88.60, 89.00, 89.40, 89.80, 90.20, 90.60, 91.00, 91.40, 91.80, 92.20, 92.60, 93.00, 93.40, 93.80, 94.20, 94.60, 95.00, 95.40, 95.80, 96.20, 96.60, 97.00, 97.40, 97.80, 98.20, 98.60, 99.00, 99.40, 99.80, 100.20, 100.60, 101.00, 101.40, 101.80, 102.20, 102.60, 103.00, 103.40, 103.80, 104.20, 104.60, 105.00, 105.40, 105.80, 106.20, 106.60, 107.00, 107.40, 107.80, 108.20, 108.60, 109.00, 109.40, 109.80, 110.20, 110.60, 111.00, 111.40, 111.80, 112.20, 112.60, 113.00, 113.40, 113.80, 114.20, 114.60, 115.00, 115.40, 115.80, 116.20, 116.60, 117.00, 117.40, 117.80, 118.20, 118.60, 119.00, 119.40, 119.80, 120.20, 120.60, 121.00, 121.40, 121.80, 122.20, 122.60, 123.00, 123.40, 123.80, 124.20, 124.60, 125.00, 125.40, 125.80, 126.20, 126.60, 127.00, 127.40, 127.80, 128.20, 128.60, 129.00, 129.40, 129.80, 130.20, 130.60, 131.00, 131.40, 131.80, 132.20, 132.60, 133.00, 133.40, 133.80, 134.20, 134.60, 135.00, 135.40, 135.80, 136.20, 136.60, 137.00, 137.40, 137.80, 138.20, 138.60, 139.00, 139.40, 139.80, 140.20, 140.60, 141.00, 141.40, 141.80, 142.20, 142.60, 143.00, 143.40, 143.80, 144.20, 144.60, 145.00, 145.40, 145.80, 146.20, 146.60, 147.00, 147.40, 147.80, 148.20, 148.60, 149.00, 149.40, 149.80, 150.20, 150.60, 151.00, 151.40, 151.80, 152.20, 152.60, 153.00, 153.40, 153.80, 154.20, 154.60, 155.00, 155.40, 155.80, 156.20, 156.60, 157.00, 157.40, 157.80, 158.20, 158.60, 159.00, 159.40, 159.80, 160.20, 160.60, 161.00, 161.40, 161.80, 162.20, 162.60, 163.00, 163.40, 163.80, 164.20, 164.60, 165.00, 165.40, 165.80, 166.20, 166.60, 167.00, 167.40, 167.80, 168.20, 168.60, 169.00, 169.40, 169.80, 170.20, 170.60, 171.00, 171.40, 171.80, 172.20, 172.60, 173.00, 173.40, 173.80, 174.20, 174.60, 175.00, 175.40, 175.80, 176.20, 176.60, 177.00, 177.40, 177.80, 178.20, 178.60, 179.00, 179.40, 179.80, 180.20, 180.60, 181.00, 181.40, 181.80, 182.20, 182.60, 183.00, 183.40, 183.80, 184.20, 184.60, 185.00, 185.40, 185.80, 186.20, 186.60, 187.00, 187.40, 187.80, 188.20, 188.60, 189.00, 189.40, 189.80, 190.20, 190.60, 191.00, 191.40, 191.80, 192.20, 192.60, 193.00, 193.40, 193.80, 194.20, 194.60, 195.00, 195.40, 195.80, 196.20, 196.60, 197.00, 197.40, 197.80, 198.20, 198.60, 199.00, 199.40, 199.80, 200.20, 200.60, 201.00, 201.40, 201.80, 202.20, 202.60, 203.00, 203.40, 203.80, 204.20, 204.60, 205.00, 205.40, 205.80, 206.20, 206.60, 207.00, 207.40, 207.80, 208.20, 208.60, 209.00, 209.40, 209.80, 210.20, 210.60, 211.00, 211.40, 211.80, 212.20, 212.60, 213.00, 213.40, 213.80, 214.20, 214.60, 215.00, 215.40, 215.80, 216.20, 216.60, 217.00, 217.40, 217.80, 218.20, 218.60, 219.00, 219.40, 219.80, 220.20, 220.60, 221.00, 221.40, 221.80, 222.20, 222.60, 223.00, 223.40, 223.80, 224.20, 224.60, 225.00, 225.40, 225.80, 226.20, 226.60, 227.00, 227.40, 227.80, 228.20, 228.60, 229.00, 229.40, 229.80, 230.20, 230.60, 231.00, 231.40, 231.80, 232.20, 232.60, 233.00, 233.40, 233.80, 234.20, 234.60, 235.00, 235.40, 235.80, 236.20, 236.60, 237.00, 237.40, 237.80, 238.20, 238.60, 239.00, 239.40, 239.80, 240.20, 240.60, 241.00, 241.40, 241.80, 242.20, 242.60, 243.00, 243.40, 243.80, 244.20, 244.60, 245.00, 245.40, 245.80, 246.20, 246.60, 247.00, 247.40, 247.80, 248.20, 248.60, 249.00, 249.40, 249.80, 250.20, 250.60, 251.00, 251.40, 251.80, 252.20, 252.60, 253.00, 253.40, 253.80, 254.20, 254.60, 255.00, 255.40, 255.80, 256.20, 256.60, 257.00, 257.40, 257.80, 258.20, 258.60, 259.00, 259.40, 259.80, 260.20, 260.60, 261.00, 261.40, 261.80, 262.20, 262.60, 263.00, 263.40, 263.80, 264.20, 264.60, 265.00, 265.40, 265.80, 266.20, 266.60, 267.00, 267.40, 267.80, 268.20, 268.60, 269.00, 269.40, 269.80, 270.20, 270.60, 271.00, 271.40, 271.80, 272.20, 272.60, 273.00, 273.40, 273.80, 274.20, 274.60, 275.00, 275.40, 275.80, 276.20, 276.60, 277.00, 277.40, 277.80, 278.20, 278.60, 279.00, 279.40, 279.80, 280.20, 280.60, 281.00, 281.40, 281.80, 282.20, 282.60, 283.00, 283.40, 283.80, 284.20, 284.60, 285.00, 285.40, 285.80, 286.20, 286.60, 287.00, 287.40, 287.80, 288.20, 288.60, 289.00, 289.40, 289.80, 290.20, 290.60, 291.00, 291.40, 291.80, 292.20, 292.60, 293.00, 293.40, 293.80, 294.20, 294.60, 295.00, 295.40, 295.80, 296.20, 296.60, 297.00, 297.40, 297.80, 298.20, 298.60, 299.00, 299.40, 299.80, 300.20, 300.60, 301.00, 301.40, 301.80, 302.20, 302.60, 303.00, 303.40, 303.80, 304.20, 304.60, 305.00, 305.40, 305.80, 306.20, 306.60, 307.00, 307.40, 307.80, 308.20, 308.60, 309.00, 309.40, 309.80, 310.20, 310.60, 311.00, 311.40, 311.80, 312.20, 312.60, 313.00, 313.40, 313.80, 314.20, 314.60, 315.00, 315.40, 315.80, 316.20, 316.60, 317.00, 317.40, 317.80, 318.20, 318.60, 319.00, 319.40, 319.80, 320.20, 320.60, 321.00, 321.40, 321.80, 322.20, 322.60, 323.00, 323.40, 323.80, 324.20, 324.60, 325.00, 325.40, 325.80, 326.20, 326.60, 327.00, 327.40, 327.80, 328.20, 328.60, 329.00, 329.40, 329.80, 330.20, 330.60, 331.00, 331.40, 331.80, 332.20, 332.60, 333.00, 333.40, 333.80, 334.20, 334.60, 335.00, 335.40, 335.80, 336.20, 336.60, 337.00, 337.40, 337.80, 338.20, 338.60, 339.00, 339.40, 339.80, 340.20, 340.60, 341.00, 341.40, 341.80, 342.20, 342.60, 343.00, 343.40, 343.80, 344.20, 344.60, 345.00, 345.40, 345.80, 346.20, 346.60, 347.00, 347.40, 347.80, 348.20, 348.60, 349.00, 349.40, 349.80, 350.20, 350.60, 351.00, 351.40, 351.80, 352.20, 352.60, 353.00, 353.40, 353.80, 354.20, 354.60, 355.00, 355.40, 355.80, 356.20, 356.60, 357.00, 357.40, 357.80, 358.20, 358.60, 359.00, 359.40, 359.80, 360.20, 360.60, 361.00, 361.40, 361.80, 362.20, 362.60, 363.00, 363.40, 363.80, 364.20, 364.60, 365.00, 365.40, 365.80, 366.20, 366.60, 367.00, 367.40, 367.80, 368.20, 368.60, 369.00, 369.40, 369.80, 370.20, 370.60, 371.00, 371.40, 371.80, 372.20, 372.60, 373.00, 373.40, 373.80, 374.20, 374.60, 375.00, 375.40, 375.80, 376.20, 376.60, 377.00, 377.40, 377.80, 378.20, 378.60, 379.00, 379.40, 379.80, 380.20, 380.60, 381.00, 381.40, 381.80, 382.20, 382.60, 383.00, 383.40, 383.80, 384.20, 384.60, 385.00, 385.40, 385.80, 386.20, 386.60, 387.00, 387.40, 387.80, 388.20, 388.60, 389.00, 389.40, 389.80, 390.20, 390.60, 391.00, 391.40, 391.80, 392.20, 392.60, 393.00, 393.40, 393.80, 394.20, 394.60, 395.00, 395.40, 395.80, 396.20, 396.60, 397.00, 397.40, 397.80, 398.20, 398.60, 399.00, 399.40, 399.80, 400.20, 400.60, 401.00, 401.40, 401.80, 402.20, 402.60, 403.00, 403.40, 403.80, 404.20, 404.60, 405.00, 405.40, 405.80, 406.20, 406.60, 407.00, 407.40, 407.80, 408.20, 408.60, 409.00, 409.40, 409.80, 410.20, 410.60, 411.00, 411.40, 411.80, 412.20, 412.60, 413.00, 413.40, 413.80, 414.20, 414.60, 415.00, 415.40, 415.80, 416.20, 416.60, 417.00, 417.40, 417.80, 418.20, 418.60, 419.00, 419.40, 419.80, 420.20, 420.60, 421.00, 421.40, 421.80, 422.20, 422.60, 423.00, 423.40, 423.80, 424.20, 424.60, 425.00, 425.40, 425.80, 426.20, 426.60, 427.00, 427.40, 427.80, 428.20, 428.60, 429.00, 429.40, 429.80, 430.20, 430.60, 431.00, 431.40, 431.80, 432.20, 432.60, 433.00, 433.40, 433.80, 434.20, 434.60, 435.00, 435.40, 435.80, 436.20, 436.60, 437.00, 437.40, 437.80, 438.20, 438.60, 439.00, 439.40, 439.80, 440.20, 440.60, 441.00, 441.40, 441.80, 442.20, 442.60, 443.00, 443.40, 443.80, 444.20, 444.60, 445.00, 445.40, 445.80, 446.20, 446.60, 447.00, 447.40, 447.80, 448.20, 448.60, 449.00, 449.40, 449.80, 450.20, 450.60, 451.00, 451.40, 451.80, 452.20, 452.60, 453.00, 453.40, 453.80, 454.20, 454.60, 455.00, 455.40, 455.80, 456.20, 456.60, 457.00, 457.40, 457.80, 458.20, 458.60, 459.00, 459.40, 459.80, 460.20, 460.60, 461.00, 461.40, 461.80, 462.20, 462.60, 463.00, 463.40, 463.80, 464.20, 464.60, 465.00, 465.40, 465.80, 466.20, 466.60, 467.00, 467.40, 467.80, 468.20, 468.60, 469.00, 469.40, 469.80, 470.20, 470.60, 471.00, 471.40, 471.80, 472.20, 472.60, 473.00, 473.40, 473.80, 474.20, 474.60, 475.00, 475.40, 475.80, 476.20, 476.60, 477.00, 477.40, 477.80, 478.20, 478.60, 479.00, 479.40, 479.80, 480.20, 480.60, 481.00, 481.40, 481.80, 482.20, 482.60, 483.00, 483.40, 483.80, 484.20, 484.60, 485.00, 485.40, 485.80, 486.20, 486.60, 487.00, 487.40, 487.80, 488.20, 488.60, 489.00, 489.40, 489.80, 490.20, 490.60, 491.00, 491.40, 491.80, 492.20, 492.60, 493.00, 493.40, 493.80, 494.20, 494.60, 495.00, 495.40, 495.80, 496.20, 496.60, 497.00, 497.40, 497.80, 498.20, 498.60, 499.00, 499.40, 499.80, 500.20, 500.60, 501.00, 501.40, 501.80, 502.20, 502.60, 503.00, 503.40, 503.80, 504.20, 504.60, 505.00, 505.40, 505.80, 506.20, 506.60, 507.00, 507.40, 507.80, 508.20, 508.60, 509.00, 509.40, 509.80, 510.20, 510.60, 511.00, 511.40, 511.80, 512.20, 512.60, 513.00, 513.40, 513.80, 514.20, 514.60, 515.00, 515.40, 515.80, 516.20, 516.60, 517.00, 517.40, 517.80, 518.20, 518.60, 519.00, 519.40, 519.80, 520.20, 520.60, 521.00, 521.40, 521.80, 522.20, 522.60, 523.00, 523.40, 523.80, 524.20, 524.60, 525.00, 525.40, 525.80, 526.20, 526.60, 527.00, 527.40, 527.80, 528.20, 528.60, 529.00, 529.40, 529.80, 530.20, 530.60, 531.00, 531.40, 531.80, 532.20, 532.60, 533.00, 533.40, 533.80, 534.20, 534.60, 535.00, 535.40, 535.80, 536.20, 536.60, 537.00, 537.40, 537.80, 538.20, 538.60, 539.00, 539.40, 539.80, 540.20, 540.60, 541.00, 541.40, 541.80, 542.20, 542.60, 543.00, 543.40, 543.80, 544.20, 544.60, 545.00, 545.40, 545.80, 546.20, 546.60, 547.00, 547.40, 547.80, 548.20, 548.60, 549.00, 549.40, 549.80, 550.20, 550.60, 551.00, 551.40, 551.80, 552.20, 552.60, 553.00, 553.40, 553.80, 554.20, 554.60, 555.00, 555.40, 555.80, 556.20, 556.60, 557.00, 557.40, 557.80, 558.20, 558.60, 559.00, 559.40, 559.80, 560.20, 560.60, 561.00, 561.40, 561.80, 562.20, 562.60, 563.00, 563.40, 563.80, 564.20, 564.60, 565.00, 565.40, 565.80, 566.20, 566.60, 567.00, 567.40, 567.80, 568.20, 568.60, 569.00, 569.40, 569.80, 570.20, 570.60, 571.00, 571.40, 571.80, 572.20, 572.60, 573.00, 573.40, 573.80, 574.20, 574.60, 575.00, 575.40, 575.80, 576.20, 576.60, 577.00, 577.40, 577.80, 578.20, 578.60, 579.00, 579.40, 579.80, 580.20, 580.60, 581.00, 581.40, 581.80, 582.20, 582.60, 583.00, 583.40, 583.80, 584.20, 584.60, 585.00, 585.40, 585.80, 586.20, 586.60, 587.00, 587.40, 587.80, 588.20, 588.60, 589.00, 589.40, 589.80, 590.20, 590.60, 591.00, 591.40, 591.80, 592.20, 592.60, 593.00, 593.40, 593.80, 594.20, 594.60, 595.00, 595.40, 595.80, 596.20, 596.60, 597.00,